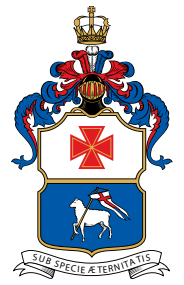
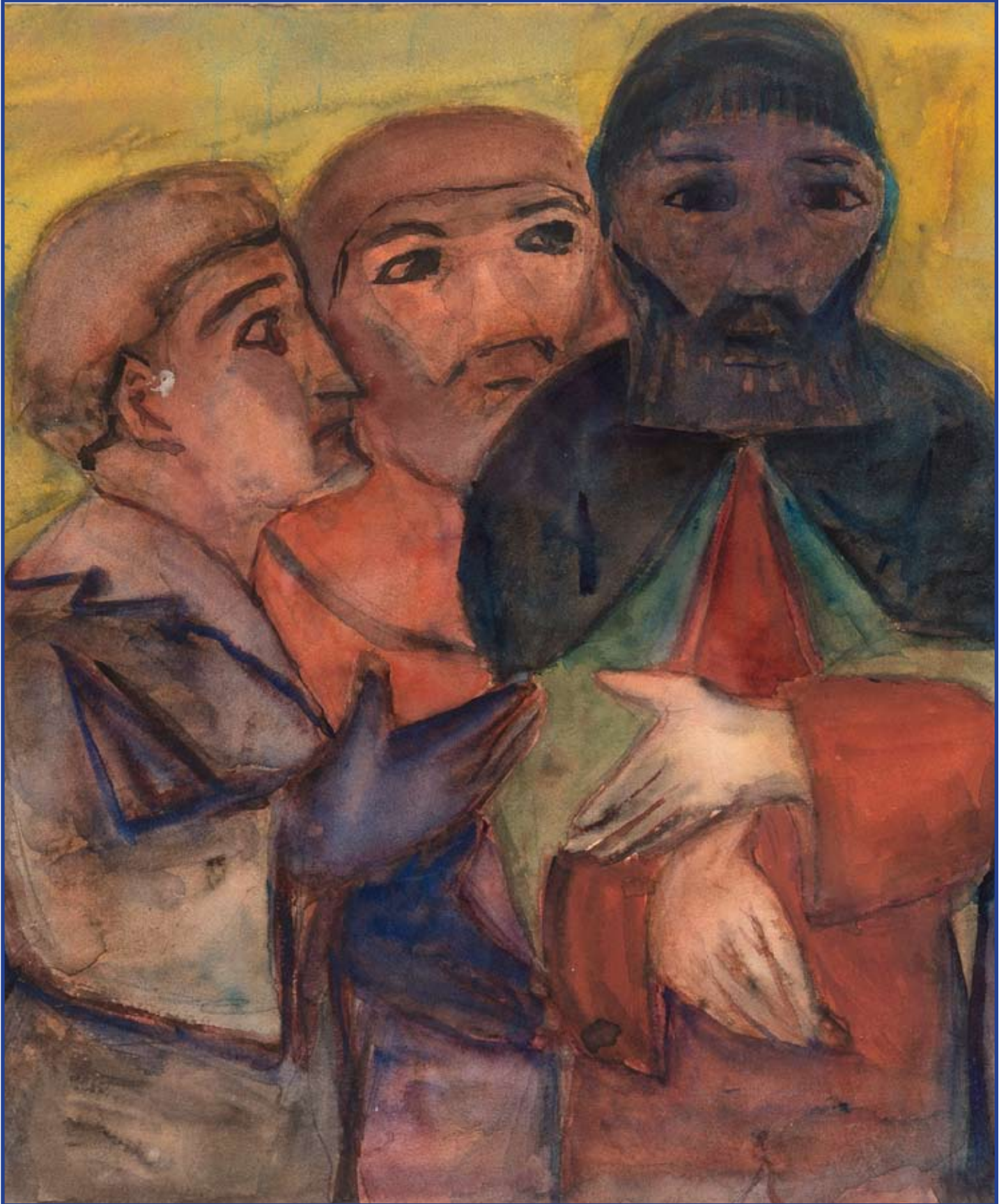


1. tölublað, 12. árgangur. Apríl 2016

FRÍMÚRARINN



Fréttblað Frímúrarareglunnar á Íslandi



Skrifstofutæki

fyrir öll fyrirtæki



RICOH

Mikið úrval ljósrítunarvéla,
prenturum og skönnum
fyrir stór sem smá fyrirtæki.



Hafðu samband við sölumenn okkar og sjáðu hvað við
getum gert fyrir þig



ROSENGRENS

Öryggis-og peningaskápar



BISLEY

Skjala-og skrifstofuskápar

S T O F N A Ð 1 9 5 3

OPTIMA

Vínlandsleið 6-8, S. 588 9000

Optima er aðili að rammisamningi Ríkiskaupa

FRÍMÚRARINN

Útgefandi

Frímúrarareglan á Íslandi
Skúlagötu 53-55,
Pósthólf 5151, 125 Reykjavík

YAR

Kristján Jóhannsson (R&K)

Ritstjóri

Steingrímur S. Ólafsson (X)
steingrimur.saevarr@gmail.com

Ritstjórn

Guðbrandur Magnússon (X)
gudbrandur.magnusson@gmail.com

Ólafur G. Sigurðsson (IX)
olafurs@granthornton.is

Páll Júlíusson (X)
pj@pj.is

Pétur S. Jónsson (VII)
pedro@medialux.com

Pór Jónsson (VI)
thor12@ru.is

Prófarkalestur

Bragi V. Bergmann (VIII)
bragi@fremri.is

Netfang

Greinar sendist til
frimur@centrum.is
merktar: Frímúrarinn

Prentun:

Litlaprent ehf., Kópavogi

Efni greina í blaðinu eru skoðanir höfunda og þurfa ekki að vera í samræmi við skoðanir Reglunnar. Höfundar efnis framselja birtingarrétt efnisins til útgefanda. Ritstjórn áskilur sér rétt til að ritstýra aðsendu efni.

Forsíðumynd

Málverk eftir Jóhannes Kjarval í eigu Frímúrarareglunnar á Íslandi.

„Markmið Reglunnar er að göfga og bæta mannlífið. Reglan vill efla góðvild og drengskap með öllum mönnum og auka bróðurþel þeirra á meðal.“

„En sérhver athugi hvernig hann byggir“

Að leita ljóss og sannleika er einstaklingsframtak. Sá sem leggur út á braut frímúrarans uppsker eins og hann sáir. Reglan og bræðurnir leggja honum lið og hann nýtur margvíslegra vegvísa og áhalda. En þegar upp er staðið er árangurinn í hans eigin höndum. Því eiga orð Páls postula vel við: „en sérhver athugi hvernig hann byggir.“

Frá upphafi frímúrarastarfs í heiminum hefur verið lögð áhersla á mikilvægi hins frjálsa manns, sem fær að þroskast á eigin forsendum. Frjáls hugsun og frjálsar skoðanir skulu virtar samfélaginu til góðs. Í margar aldir hefur Reglan opnað dyr sínar fyrir hugsandi menn, sem vilja þroska sig og bæta, og hafa áhuga á að leita ljóss og sannleika í lífi sínu.

Frímúrarareglan er ekki leynifélag eða trúfélag. Reglan býður mönnum í ferðalag um mörg stig sem opna hvert um sig nýja sýn á lífið og tilveruna. Trúnaðar er gætt um hvert stig svo þeir sem eftir eiga að taka stig geti notið þess til fulls þegar þar að kemur. Þetta ferðalag tekur mörg ár.

Bræður upplifa þennan feril á mismunandi hátt, hver eftir sínu höfði. Reglan leggur okkur til grundvöll og þekkingu en það er síðan okkar að byggja ofan á. Hvernig til tekst er mál hvers einstaks



Valur Valsson.

bróður. Í þeim efnum skal sérhver prófa sjálfan sig og láta samviskuna dæma.

En Frímúrarareglan er ekki aðeins fyrir bræðurna. Hún hvetur bræður til að breiða út í samfélaginu þær dyggðir sem áhersla er lögð á í Reglustarfinu og láta aðra njóta góðs af. Þar er líka um einstaklingsframtak að ræða. Sérhver gefi af sér eins og honum lætur best og sé þannig fyrirmynd annarra.

Því er svo mikilvægt að „sérhver athugi hvernig hann byggir.“

Ég óska öllum bræðrum og fjölskyldum þeirra gleðilegs sumars og þakka fyrir ánægjulegt samstarf á liðnum vetri.

Valur Valsson



Ljósmynd: Steingrímur B. Gunnarsson

Br. Robert L.D. Cooper, sagnfræðingur og sérfræðingur í sögu frímúrarastarfs í Skotlandi, fór á kostum í fyrirlestri sínum.

Skoskur sagnfræðingur í heimsókn í Ljósatröð

Upphaf frímúrarastarfs í Skotlandi 1475

Bókasafn frímúrara í Ljósatröð í Hafnarfirði hefur gengist fyrir mánaðarlegum fyrirlesturum undanfarin þrjú starfsár. Allir frímúrarabræður eru velkomnir og stundum hefur efnið verið þannig valið að systurnar eru einnig velkomnar. Í vetur hafa bókasafnið í Ljósatröð og rannsóknarstúkan Snorri einnig verið með samvinnu um fyrirlestrahald. Í nóvember hélt br. Helge Björn Horrisland, sagnfræðingur

ur norsku Reglunnar, tvo fyrirlestra og nú í mars sótti br. Robert L.D. Cooper okkur heim.

Br. Robert er þekktur sagnfræðingur, sérfræðingur í sögu frímúrarastarfs í Skotlandi, skjalavörður og safnvörður skosku stórstúkunnar og fyrrum meistari ensku stúkunnar Quatuor Coronati Lodge No. 2076, sem er elsta og virtasta rannsóknarstúka í heiminum. Hann er vinsæll,

margfróður og eftirsóttur fyrirlesari og því var mikill fengur í því að fá hann hingað. Br. Robert flutti erindi sín tvö af mikilli þekkingu og hæfilegri kímni að skoskum sið og sagðist í fyrsta lagi vera Skoti og stoltur af því og í öðru lagi frímúrari og einnig mjög stoltur af því.

Fyrri erindið fjallaði um uppruna skipulegrar starfsemi steinsmiða og frímúrara í Skotlandi fyrir 1717 og



Ljósmynd: Steingrímur B. Gunnarsson

SMR, Valur Valsson, ásamt Cooper og Árna Gunnarssyni, Stm. Snorra, Ólafi Magnússyni, Stm. Hamars og Árna Reynissyni, bókaverði Njarðar.

Það síðara um þróun frímúrarastarfsins eftir að stórstúkan í Skotlandi var stofnuð árið 1736. Efni erindanna byggðist að mestu á bókinni „Cracking the Freemason’s Code“, sem br. Robert hefur skrifað. Hann fylgir þar og rökstyður þá meginkenningu að skipuleg starfsemi frímúrara í Skotlandi sé eldri en sambærileg starfsemi í Englandi og hafi frá upphafi verið með nokkuð öðrum hætti. Telur hann að upphafið í Skotlandi megi rekja til löggildingar iðngilda smiða og steinsmiða árið 1475, en þá þegar hafi „stúkur“ steinsmiðanna verið orðnar til. Almennt skipulag komst svo á starfseminna þegar meisturum skosku steinsmiðanna og öllum þeirra stúkum voru settar skriflegar reglur (statutes and ordinances) um skyldur þeirra og réttindi árin 1598 og 1599. Það gerði William Shaw, byggingameistari Skotakonungs, sem hafði mikinn áhuga á starfi steinsmiðanna. Þessar reglur tiltóku meðal annars að hver stúka skyldi halda skrá um starfseminna og var því þegar í stað fylgt eftir. Bækur stúknanna eru nú mikilsverðar heimildir um uppruna og þróun steinsmiða- og frímúrarastarfs



Ljósmynd: Steingrímur B. Gunnarsson

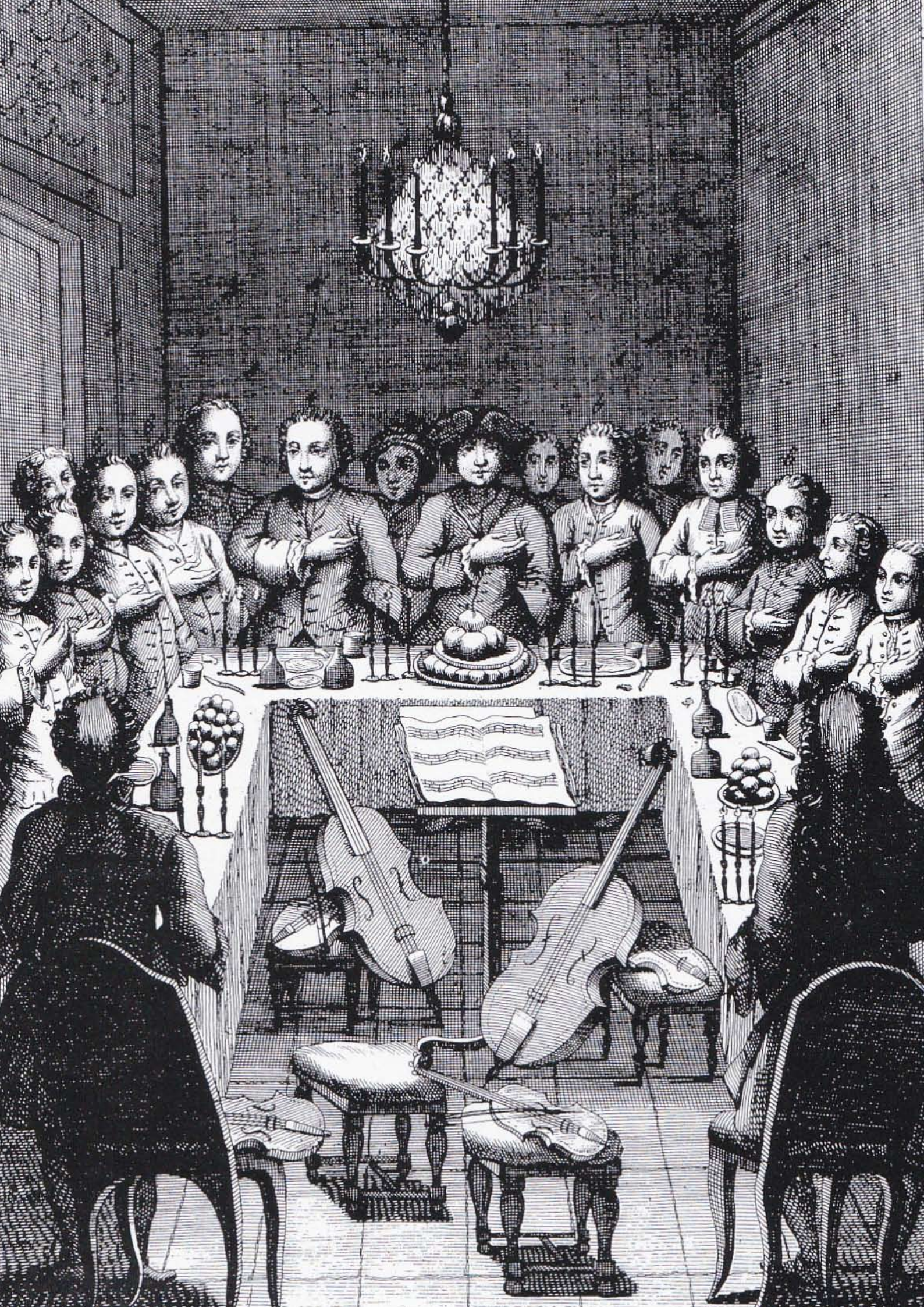
SMR þakkar br. Cooper fyrir fróðlegt og skemmtilegt erindi.

í Skotlandi. Elsta fundagerðin, sem enn er varðveitt, er frá stúkunnari Aitcheson’s Haven, skrifuð 9. janúar 1599. Sú stúka er ekki lengur til, en elstu gögn stúku, sem enn er starfandi, eru frá Lodge of Edinburgh (Mary’s Chapel) nr. 1, en fundagerðir hennar ná aftur til 31. júlí árið 1599.

Það var afar ánægjulegt að fá br. Robert hingað til lands til að fjalla um

skoskt frímúrarastarf frá þeim tíma sem elstu heimildir ná til. Góður rómur var gerður að erindunum og fóru íslensku bræðurnir glaðir og ánægðir heim að þeim loknum og mun fróðari um grundvöllinn undir kenninguinni um hinn skoska uppruna frímúrarastarfseminnar.

*Ólafur Magnússon
Jóhann Heiðar Jóhannsson*



Stofnun og fyrstu ár stórstúkunnar í London og Westminster

Í síðasta blaði Frímúrarans var sagt frá dr. James Anderson, sem tók saman og gaf út í bók árið 1723 stjórnskipan stórstúkunnar í London og Westminster á Englandi, en sú stórstúka (Grand Lodge) er talin marka upphafið að skipulagðri starfsemi frímúrarahreyfingarinnar í heiminum. Árið 1738 var stjórnskipanin endurútgefin eftir nokkra endurskoðun og viðbætur. Þá hafði Anderson meðal annars bætt við frásögninni af stofnun stórstúkunnar, en hún er eina frumheimildin um þann mikilsverða atburð. Hér verða birtir stuttir kaflar úr þessari frásögn prestsins og frímúrarans James Anderson af stofnun og starfi stórstúkunnar árin 1716 til 1723.

„Á því herrans ári 1716 fannst hinum fáu stúkum í London, sem töldu sig hafa verið vanræktar af Sir Christopher Wren, við hæfi að tengjast undir stjórn stórmeistara sem miðju sameiningar og samlyndis, þ.e.a.s. stúkunnar sem komu saman á: 1. Ölkránni Goose and Gridiron í garði kirkjunnar St. Paul; 2. Ölkránni Crown við Parkers-stíg nálægt Drury-stíg; 3. Kránni Apple-tree við Charles-stræti í Covent-Garden; 4. Kránni Rummer and Grapes við Channel-götu í Westminster.“

Herra Christopher Wren var einn helsti arkitekt síns tíma. Hann hannaði stórbyggingar, átti þátt í að endurskipuleggja Lundúnaborg eftir brunann mikla árið 1660 og hafði aðalumsjón með endurreisn stærstu kirkjubygginga borgarinnar. Óvíst er hvort fullyrðingin um vanrækslu Wrens er alveg réttmæt. Anderson taldi hann hafa gegnt embættum á samkomum (frímúrarara áður en stórstúkan var stofnuð. Um þetta eru síðari tíma fræðimenn ekki allir

sannfærðir. Wren varð hins vegar 84 ára árið 1716 og var því sennilega ekki mikilvirkur á þeim tíma.

„Þær komu saman ásamt með nokkrum gömlum bræðrum á fyrrgreindri krá Apple-Tree og, eftir að elsti múrarameistari (nú stúkumeistari) hafði verið settur í stólinn, mynduðu þær með sér tímabundna stórstúku með takmarkaðri skipan [Grand Lodge pro Tempore in Due Form], og endurvöktu þegar í stað fjórðungssamkomur embættismanna stúknanna (sem nefndar voru stórstúkan) og ákváðu að halda árlega samkomu og hátíð, og síðan að kjósa úr hópi sínum stórmeistara, þar til þeim auðnaðist að fá aðalsmann við stjórnvölinn.“

Rétt er að benda á að stúkur þess tíma höfðu ekki sérstök nöfn, eins og nú tíðkast, heldur voru þær kenndar við krána eða ölstofuna þar sem fundirnir voru haldnir. Síðari tíma fræðimenn telja að oft hafi þar verið glatt á hjalla og virðist það staðfest með áminningu sem fram kemur í einum kafla stjórnskipanarinnar, þar sem bræðrum er bent á að halda ekki áfram of lengi eftir fundi, vera ekki of lengi að heiman og forðast ofát og ofdrykkju, svo fjölskyldurnar séu ekki vanræktar eða skaðaðar og menn verði ekki óhæfir til vinnu.

„Í samræmi við það var haldin samkoma og hátíð frjálsra og viðurkenndra múrarara á degi Jóhannesar skírara [24. júní], á þriðja ári Georgs konungs fyrsta, á því herrans ári 1717, á fyrrgreindri ölkrá, Goose and Gridiron.“

Fyrir kvöldverðinn sat elsti múrarameistari (nú stúkumeistari) í stólnum og lagði fram lista réttmætra frambjóðenda, og bræðurnir völdu, með meirihluta uppréttra handa,

herra Antony Sayer, heldri mann, stórmeistara múraranna, en hann fékk þegar í stað umboð sitt og embættiseinkenni afhent af fyrrgreindum elsta meistara, og eftir innsetninguna var honum óskað til hamingju af samkomunni, sem sýndi honum hollustu sína.

Sayer stórmeistari fyrirskipaði meisturum og vörðum stúknanna að koma saman með stórembættismönnum á hverjum ársfjórðungi á þeim stað sem hann mundi velja samkvæmt boði því sem sent yrði út.“

Benda má á að Anderson tilgreinir ekki í þessum hluta frásagnar sinnar hvaða stúkur tóku þátt í hátíðinni, stofnun stórstúkunnar og formlegu kjöri stórmeistarans. Alltaf hefur verið gert ráð fyrir að stúkurnar hafi verið hinar sömu og tóku þátt í undirbúningsfundinum um haustið.

„Samkoma og hátíð á sama stað 24. júní 1718. - - - Herra George Payne, stórmeistari múraranna, - - - mælti með því að fjórðungssamkomunum yrði stranglega haldið við lýði og það alla bræður að færa stórstúkunni hvers kyns gömul skjöl og skrár sem vörðuðu múrarara og múrun til þess að sýna mætti síði fornra tíma. Og á þessu ári voru lögð fram og borin saman mörg gömul afrit af hinum gotnesku stjórnarskrám.“

Endurtekinn áherslan á að halda fjórðungssamkomurnar vekur athygli. Í sögufirliti sínu greinir Anderson ekki frá neinum slíkum samkomum fyrir en árið 1720. Vera má þó að þær hafi verið haldnar og að Anderson hafi ekki haft neinar haldbærar upplýsingar, þar sem hann var sennilega ekki þátttakandi í starfi stórstúkunnar á þessum tíma. Það ritasafn, sem Anderson nefnir „gotnesku stjórnarskránnar“, gengur nú einnig undir

heitunum „gömlu handritin“ eða „gömlu skyldurnar“. Handrit þessi eru frá árunum 1390-1714 og eru mjög merkilegar heimildir sem geyma starfsreglur, siðfræði og skyldur múrara miðalda. Það var því talið mikilvægt að safna þeim saman til afnota í starfandi frímúrarastúkum.

„Samkoma og hátíð á sama stað 24. júní 1719. - - - stórmeistari múraranna, sem var réttilega skryddur og settur í embætti, - - - endurlífgaði strax hin gömlu full eða heilla-skálir frímúraranna. Nú komu ýmsir gamlir bræður, sem vanrækt höfðu hreyfinguna, og heimsóttu stúkurnar; nokkrir aðalsmenn voru einnig gerðir bræður og fleiri nýjar stúkur voru stofnaðar.“

Frásögin af þessari samkomu er mjög stutt, en fram kemur að stórmeistarinn var kosinn af bræðrunum fyrir hátíðarkvöldverðinn og að kjörinu var svo lýst eftir máltíðina. Af textanum virðist mega ráða að handauppreting hafi ekki verið notuð við kjörið. Greint er einnig frá nöfnum tveggja nýrra stórembættismanna, en því er ekki lýst hvort þeir voru kosnir af bræðrunum eða tilnefndir af stórmeistararanum. Annar þeirra var titlaður steinsmiður.

„Samkoma og hátíð á fyrrgreindum stað 24. júní 1720. - - - Á þessu ári, í sumum almennum [private] stúkum, voru mörg mjög verðmæt handrit (því að þær höfðu enn ekkert prentað), sem varða bræðralagið, stúkurnar, reglurnar, skyldurnar og siðina, brennd í miklu fljótræði af samviskusömum bræðrum, til þess að þau féllu ekki í ókunnar hendur.“

Stórmeistari var að venju kosinn og greint er frá stórembættismönnum tveimur. Annar var titlaður steinsmiður en hinn stærðfræðingur. Frásögnin er stutt en næst á eftir fylgja svoltið ítarlegri frásagnir af tveimur fjórðungssamkomum.

„Á fjórðungssamkomu eða stórstúku með viðveru stórmeistara, á degi Jóhannesar guðspjallamanns [27. desember] 1720 á sama stað - - - var ákveðið, til að forðast deilur á hinum árlega hátíðisdegi, að framvegis yrði nýr stórmeistari tilnefndur og tillagan lögð fyrir stórstúkuna, af þáverandi eða fyrrverandi stórmeistara, nokkrum tíma fyrir hátíðina - - - og ef samþykkt, og hann viðstaddur, - - - að honum yrði fagnað sem verðandi stórmeistara. Einnig var ákveðið að



„Sayer, stórmeistari, fyrirskipaði meisturum og vörðum stúknanna að koma saman með stórembættismönnum á hverjum ársfjórðungi á þeim stað sem hann mundi velja samkvæmt boði því sem sent yrði út.“

framvegis hefði hinn nýi stórmeistari eftir innsetninguna einn vald til að útnefna báða stórembættismennina og einnig varastórmeistara (sem nú var talið nauðsynlegt eins og fyrrum) samkvæmt hinni gömlu siðvenju, þegar aðalsmenn voru stórmeistarar.

Samkvæmt þessu var í stórstúku með viðveru stórmeistara, á boðunardegi hinnar heilögu meyjar [25. mars] 1721 - - - stungið upp á - - - hertoganum af Montague, - - - , sem verðandi stórmeistara - - - og þeir tjáðu allir mikla gleði vegna þeirrar framtíðar að hafa aftur við stjórn ættgöfugan stórmeistara, eins og á hinum happasælu tímum frímúrunar.

- - - stórmeistarinn, sem hafði orðið var við að stúkum hefði fjölgað og að samkoman krefðist nú stærra rýmis, lagði til að næsta samkoma og hátíð yrði haldin í Stationers Hall í Ludgate stræti, og var það samþykkt.“

Greint er einnig frá því að velja þyrfti hæfa bræður til að annast og taka þátt í undirbúningi hátíðarinnar og að skipa þyrfti bræður til að vinna

og þjóna við borðhaldið, því að engir ókunnugir mættu vera viðstaddir.

„Samkoma og hátíð í [samkomuhúsinu] Stationers Hall 24. júní 1721. Stórmeistarinn og núverandi og fyrrverandi stórembættismenn og stúku-meistarar og embættismenn 12 stúkna komu saman um morguninn ásamt verðandi stórmeistara í stórstúku á Kings-Arms kránni í garði kirkjunnar St. Paul - - - Og þaðan fóru þeir fótgangandi í fullum skrúða og með réttum siðvenjum að samkomuhúsinu [Stationers Hall] þar sem tekið var á móti þeim með gleðibrag af um það bil 150 sönnum og trúföstum [bræðrum], öllum réttilega búnum.

Eftir að borðbæn hafði verið flutt, settust þeir niður samkvæmt fornum sið múrara til glæsilegrar veislu og snæddu með gleði og fögnuði.“

Veislustúkunnar og ýmsum siðum hennar er síðan nánar lýst og því hvernig embættismennirnir tóku við embættum sínum. Fyrrum stórmeistari hélt hrífandi ræðu sem fjallaði um frímúrara og frímúrun. Þegar athöfninni var lokið, „í miklu samlyndi sem byggðist á bróðurkærleika,“ lét stórmeistarinn slíta stúkunnar á videigandi tíma.

„Stórstúka með viðveru stórmeistara, 29. september 1721, á fyrrgreindri krá Kings-Arms með áður nefndum stórembættismönnum og embættismönnum 16 stúkna. Stórmeistarinn og stórstúkan, sem höfðu uppi gagnrýni við öll afritin af gömlu gotnesku stjórnarskránum, fyrirskipuðu bróður James Anderson að taka efnið saman á nýjan og betri hátt.“

Rétt er að taka fram að hér er Anderson einn til frásagnar um það hvernig og hvenær honum var falið að ganga frá því efni, sem svo var útgefið sem Grundvallarskipan stórstúkunnar árið 1723. Síðari tíma fræðimenn hafa stundum dregið í efa nákvæmni frásagnarinnar og það hvernig hann virtist gera meira úr umboði sínu og hlutverki í stórstúkunnar en efni stóðu til. Því verður þó ekki í móti mælt að þetta verkefni hans varð til þess að stórstúkan varðveitti hin fornu fræði múraranna, félagsgildi þeirra og siði til frambúðar.

„Stórstúka með viðveru stórmeistara, á degi Jóhannesar guðspjallamanns 27. desember 1721 á fyrrgreindri krá Kings-Arms með áður nefndum stórembættismönnum og embættismönnum 20 stúkna.

Montague stórmeistari, samkvæmt óskum stúkunnar, skipaði 14 lærða bræður til að skoða handrit bróður Andersons, og gefa skýrslu. Samkomun varð mjög skemmtileg vegna erinda sem nokkrir gamlir meistarar héldu.“

Fyrirgreindar tvær lýsingar eru frá fjórðungssamkomum stúknanna og einnig tvær þær næstu. Ljóst virðist að regla hefur nú komist á samkomurnar. Stúkunum sem taka þátt fer smátt og smátt fjölgandi og hinni væntanlegu grundvallarskipan er ætlað að koma enn frekari festu í starfið.

„Stórstúka með viðveru stórmeistara, á Fountain Strand 25. mars 1722 með áðurnefndum stór-embættismönnum og embættismönnum 24 stúkna.

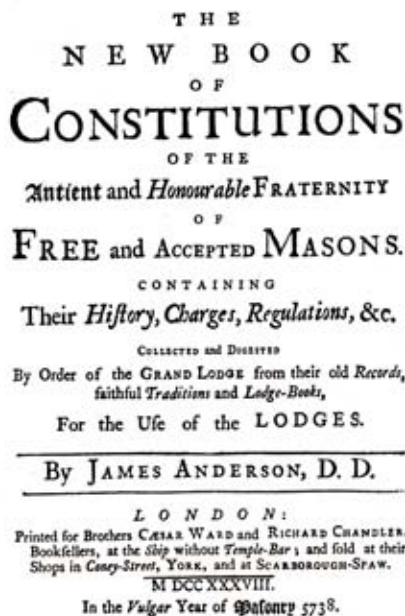
Áðurnefnd nefnd hinna 14 skýrði frá því að hún hefði vandlega lesið handrit bróður Andersons, þ.e. sögu, skyldur, reglur og meistarasinginn, og eftir nokkrar lagfæringar samþykkt það. Eftir það beindi [stór] stúkan því til stórmeistarans að hann fyrirskipaði prentun þess.

Jafnframt báðu heidarlegir menn, með ýmis konar hæfileika og þjóðfélagsstöðu, einlæglega um að fá að verða [frí]múrarar, sannfærðir voru um að kjölfesta stúkunnar væri kærleikur og vinátta, sem ríkti fremur í þessu bræðralagi en öðrum félögum, sem oft létu truflast af heitum deilum.“

Eftir þess fallegu yfirlýsingu kom upp deila um það hver yrði næsti stórmeistari, en hún varð til þess að samkomu og hátíð ársins 1722 var frestað. Frásögn Andersons af þeirri deilu verður þó ekki rakin hér, en langan tíma virtist taka að ná samkomulagi.

„Stórstúka 17. janúar 1723 á áðurnefndri [krá] Kings-Arms, - - Anderson lagði fram hina nýju bók með grundvallarskipaninni, sem nú hafði verið prentuð, og var hún aftur samþykkt, með viðbót um hinn forna sið hvernig stofna skyldi stúku.

Nú blómstraði frímúrarastarfsemin í sátt og samlyndi, með góðu álit og að fjölda; margir aðalsmenn og borgarar af bestu gerð óskuðu eftir að vera teknir inn í bræðralagið, auk annarra lærðra manna, kaupmanna, presta og handverksmanna, sem fannst stúkan veita örugga og þægilega hvíld frá fræðilegum átökum



eða ólguhraða viðskiptanna, án stjórnmála eða flokkadrátta. Þess vegna varð stórmeistarinn að stofna fleiri nýjar stúkur, og var mjög iðinn við að heimsækja stúkurnar í hverri viku með embættismönnum sínum. Hann var mjög ánægður með hversu vinsamlega og virðulega var tekið á móti honum, og þeir einnig með ljúfmannlegar og skynsamlegar orðræður hans.“

Þrátt fyrir þessi hvetjandi orð í frásögn Andersons fjölgaði stúkunum fremur hægt allra næstu árin, en fjórðungssamkomur voru haldnar reglulega með þáttöku 30 til 40 stúkna og sérstök samkoma og hátíð stórstúkunnar á Jónsmessunni vor hvert.

„Samkoma og hátíð mánudaginn 24. júní 1723 í Merchant-Tailors-Hall. Nefndin, sem skipuð var til að halda ókunnugum frá, mætti snemma og einnig veislustjórar til að taka á móti aðgöngumiðunum og leiðbeina þjónunum. Stórmeistari kom í fylgd nokkurra mikilsmetinna bræðra í [hest] vögnum sínum; og gekk strax til

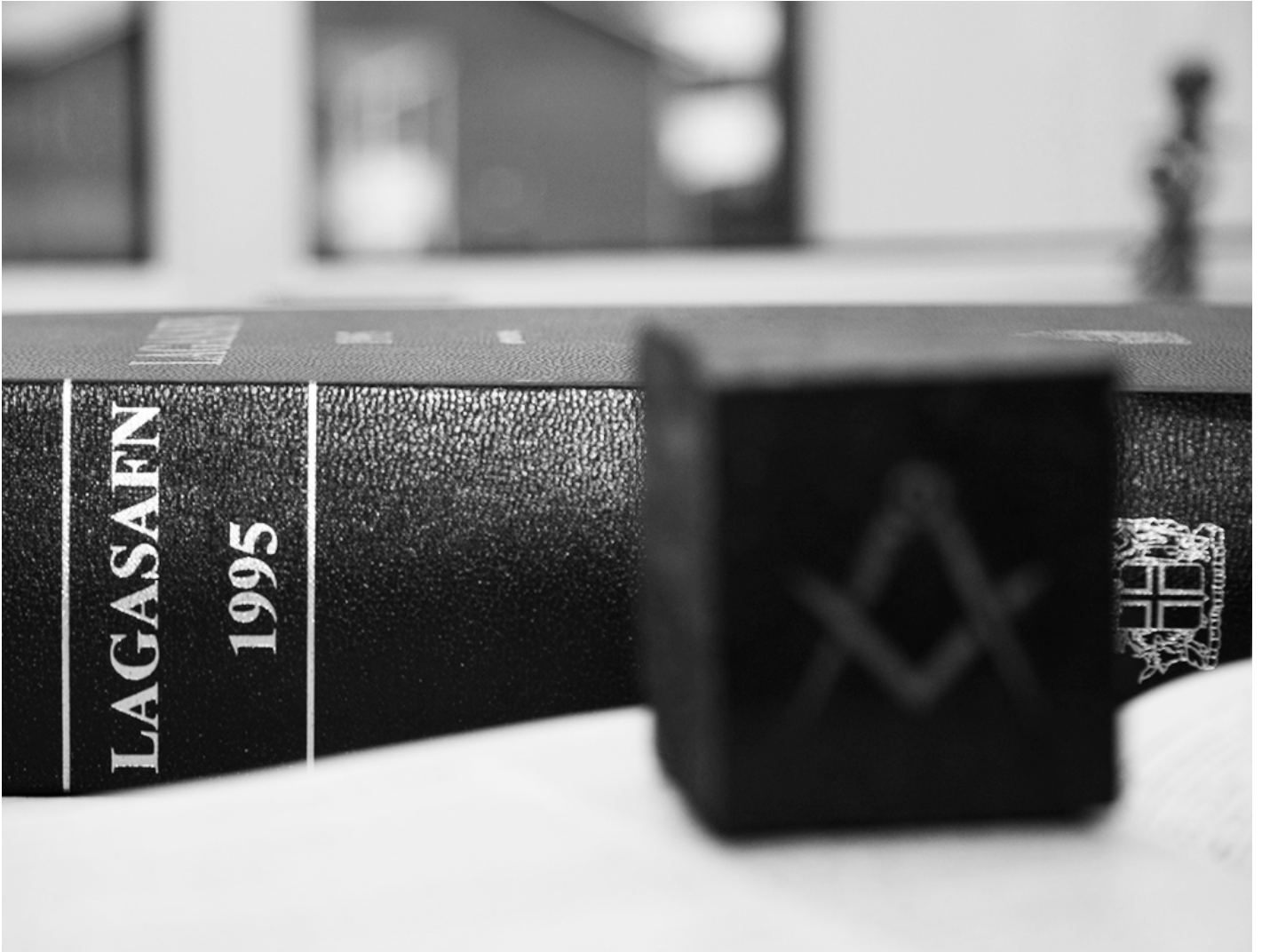
stúkuherbergis, sendi eftir embættismönnum stúknanna og setti stórstúkuna - - - ritari var nú tilnefndur. - - - Um 400 frímúrarar mættu til hátíðarinnar, allir klæddir á viðeigandi hátt, og snæddu saman kvöldmáltíð á glæsilegan hátt, samkvæmt hefðinni.“

Þrátt fyrir að ritun fundargerða stórstúkunnar hefjist með tilnefningu ritara heldur Anderson áfram lýsingum sínum á samkomum og hátíðum stórstúkunnar alveg til ársins 1938. Ýmsir fræðimenn hafa bent á að sjálfur hafi hann ekki verið viðstaddur alla fundina sem hann lýsir.

„Stórstúka á [veitingahúsinu] Crown í Threadneedle-stræti 25. nóvember 1723 með viðveru stórmeistara - - - og embættismönnum 30 stúkna. Þeir komu sér saman um ýmsa hluti til góðs fyrir frímúrunina, sem, ásamt öðru sem síðar var ákveðið í stórstúkunum, má finna á ýmsum stöðum í nýju reglunum - - - og sérstök aðgát var höfð til að koma í veg fyrir ófrið og til að varðveita sátt og samlyndi á hátíðunum.“

Stórstúkan, sem fyrstu eiginlegu samtök enskra frímúrarastúkna, var nú orðin að skipulagðri og lifandi hreyfingu, sem hafði náð því takmarki að gefa út sína fyrstu stjórnskipan til afnota fyrir allar stúkurnar sem henni tengdust. Meginkafarnir voru í fyrsta lagi sögulegar frásagnir, sem áttu að sýna fram á fornar rætur frímúrarastarfseminnar, í öðru lagi samantekt á sérstökum skyldum frímúrara samkvæmt hinum fornu siðum og í þriðja lagi nýjar starfsreglur, sem áttu að stýra starfsemi stórstúkunnar og starfinu í hinum einstöku stúkum. Ljóst er að haldið var fast í fornar hefðir um leið og leitast var við að ná samkomulagi um samræmingu. Fjölmargin af því sem birtist í þessari fyrstu stjórnskipan má enn finna í grundvallarskipan frímúrarastarfseminnar á okkar tímum.

Jóhann Heiðar Jóhannsson



Ljósmynd: Guðfinna Oddsdóttir

„Reglan vill efla góðvild og drengskap með öllum mönnum og auka bróðurþel þeirra á meðal,“ segir í dómi héraðsdóms.

„Leyniregla“ fyrir rétti

Hvað segja dómstólar um frímúrara og Frímúrara-regluna á Íslandi? Athugun á dómum sýnir að afstaða þeirra hefur verið byggð bæði á Grundvallarskipan Reglunnar og Matteusarguðspjalli. Dómarnir eru opinberir og í sumum tilvikum eru þeir staðfesting í sjálfum sér á því að Reglan geti ekki talist vera leynifélag.

Hæfi frímúrara til starfa á sviði réttarvörslukerfisins hefur a.m.k. tvisvar komið til kasta dómstóla hér á landi. Í fyrra skiptið var óhlutdrægni ríkissaksóknara dregin í efa og í seinna skiptið héraðsdómara en báðir voru frímúrara.

Hæstiréttur Íslands felldi for-

dæmisgefandi dóma um að sömu sjónarmið giltu að þessu leyti um frímúrara og um meðlimi félaga yfirleitt. Rök þess efnis að Frímúrara-reglan væri leyniregla og þess vegna frábrugðin öðrum félögum hlutu ekki hljómgrunn.

Í héraðsdómi árið 1989, sem var staðfestur í Hæstarétti með vísan til forsendna hans, sagði m.a.:

„Það er mat dómsins að félagsaðild að samtökum frímúrara geti engin áhrif haft á hæfi ríkissaksóknara til að höfða opinbert mál vegna atvika sem varða annan aðila í sömu samtökum.“

Með öðrum orðum þyrfti að koma annað og fleira til svo að um vanhæfi gæti verið að ræða.

Frumvarp um leynireglu felld

Árið 2005 var þess krafist að dómari Héraðsdóms Reykjavíkur viki sæti vegna þess að hann og framkvæmdastjóri stefnandans í tilteknu máli væru frímúrara.

Félagatal Reglunnar er ekkert leyndarmál. Það er aðgengilegt öllum sem vilja kynna sér það. Sama á við um lög hennar og reglur og margt fleira sem henni tengist. Þau má finna á almennum bókasöfnum.

Héraðsdómari hafnaði því að víkja og Hæstiréttur féllst á þá niðurstöðu hans. Þóttu ekki vera þau tengsl milli dómarans og framkvæmdastjórans, þótt báðir væru

frímúrarar, að unnt væri með réttu að draga óhlutdrægni dómans í efa.

Rökstuðningur héraðsdómarans er áhugaverður fyrir bræður og er ekki síst forvitnilegt að hann skírskotaði til lagabreytingartillögu á Alþingi frá árinu 1998 sem fékk ekki framgang. Flutningsmenn tillögunnar vildu ná fram breytingu á frumvarpi til laga um dómstóla þess efnis að þátttaka í „leynireglu“ yrði sérstaklega tilgreind sem möguleg vanhæfisástæða. Breytingartillagan hljóðaði svo:

„Dómara er óheimilt að taka að sér starf, eiga hlut í félagi eða atvinnufyrirtæki eða taka þátt í starfsemi, svo sem leynireglum, ef slíkt fær ekki samrýmst stöðu hans eða leiðir af sér hættu á að hann geti ekki sinnt embættisstarfi sínu sem skyldi, en nefnd um dómastörf setur almennar reglur þar að lútandi. [...] Með rökstuddri ákvörðun getur nefnd um dómastörf meinað dómara að gegna aukastarfi, eiga hlut í félagi eða atvinnufyrirtæki eða taka þátt í annarri starfsemi, svo sem með aðild að leynireglu, ef slíkt fær ekki samrýmst embættisstörfum hans. Dómara ber að hlíta slíku banni en heimilt er að leita úrlausnar dómstóla um lögmæti þess.“

Fór ekki á milli mála að flutningsmenn tillögunnar töldu frímúrara tilheyrja slíkri leynireglu. Í þingumræðum sögðu þeir að breytingartillagan beindist að „leynireglu, eins og Frímúrarareglunni“ og að tilgangurinn væri að hefja dómstólana yfir tortryggni.

Í forsendum fyrir niðurstöðu sinni benti héraðsdómari á að breytingartillaga þessi hefði verið felld við meðferð frumvarpsins á Alþingi. Því kæmi ekki til sérstakra álitna „hvort þátttaka dómara í því sem höfundar breytingartillögunnar kalla „leynireglu“ valdi almennt vanhæfi hans til meðferðar mála“.

Með þessum orðum undirstrikaði dómari að lagasetningarvaldið hefði talið ástæðulaust að setja lög sem viku til hliðar fordæmi áður nefnds dóms frá árinu 1989 og gerðu aðrar og ríkari kröfur til frímúrara en félagsmanna í öðrum samtökum. Félagssáðild að samtökum frímúrara hefði ekki áhrif á hæfi dómara í máli sem varðaði annan frímúrara.

„Orðalagið frímúrarabróðir og sú staðreynd að frímúrarar kalla hver annan bróður vísar beinlínis til náungakærleikans...“

Reglan eflir góðvild og drengskap

Varð þá að skoða hvort tengsl dómans og framkvæmdastjóra stefnanda í málinu væru svo náin að öðru leyti að dómari gæti með réttu talist vanhæfur. Í forsendum dómsins segir m.a.:

„Dómari og framkvæmdastjóri eru báðir meðlimir í Frímúrarareglunni á Íslandi sem telur á fjórða þúsund meðlimi og starfar í 25 svonefndum stúkum, mismunandi stórum um land allt. Í 3. gr. I. kafla Grundvallarskipanar Frímúrarareglunnar sem er aðgengileg öllum í Þjóðarbókhöðunni í Reykjavík og á Amtsbókasafninu á Akureyri segir eftirfarandi um tilgang hennar:

Markmið Reglunnar er að göfga og bæta mannlífið. Reglan vill efla góðvild og drengskap með öllum mönnum og auka bróðurþel þeirra á meðal. Takmarkinu vill Reglan ná með því að fræða bræðurna um þau göfugu vísindi að hefja dyggðina til vegs, bæla niður lestina og glæða á þann hátt hið besta í fari þeirra og treysta tengsl þeirra við upphaf sitt, Hinn Hæsta Höfuðsmið.

Þá kemur fram í 2. gr. II. kafla Grundvallarskipanar Reglunnar að frímúrara beri m.a. að leggja kapp á að reynast traustur, hollur og löghlýðinn þegn og sýna löglegum yfirvöldum virðingu og hlýðni. Þá kemur fram í 3. gr. sömu laga að hlýðniskylda gagnvart yfirboðurum í Reglunni taki einungis til málefna hennar. Ekki liggur launung á hver séu markmið Frímúrarareglunnar sbr. framansagt og að hún starfar á grundvelli kristinnar trúar. Enn fremur er til þess ætlast að frí-

múrarabræður leggi kapp á að reynast traustir, hollir og löghlýðnir þegn og sýna löglegum yfirvöldum virðingu og hlýðni. Gilda reglur þessar um starf Frímúrarareglunnar svo sem er endranær í félögum og samtökum í samfélaginu. Úrlausn um hvort tengsl og samskipti manna innan félags eða samtaka séu svo náin og víðtæk að valdið geti vanhæfi hlýtur að taka mið af atvikum eða aðstæðum í hverju tilviki fyrir sig. Gilda að þessu leyti sömu sjónarmið um frímúrara og um meðlimi félaga yfirleitt. Orðalagið frímúrarabróðir og sú staðreynd að frímúrarar kalla hver annan bróður vísar beinlínis til náungakærleikans sbr. Matteusarguðspjall 7. kafla 12. vers og ef litið er til lýsingar markmiðs Reglunnar og skyldna gagnvart yfirvöldum landsins hér að framan verður ekki fallist á það að þau tengsl dómara og fyrrgreinds [framkvæmdastjóra] að báðir eru í þessum fjölmenna félagsskap gefi réttmæta ástæðu til að draga óhlutdrægni dómara í máli þessu í efa. Þá eru ekki þau tengsl með þeim innan Frímúrarareglunnar að réttmæt ástæða sé til þess að draga óhlutdrægni dómara í efa að heldur.“

Dómurinn hér að ofan sýnir m.a. að þótt Reglan búi yfir trúnaðarmálum um gamalgróin fundarsköp, sem ætluð eru til að hafa „óvænt og þroskandi áhrif“ á frímúrara, sbr. heimasíðu Reglunnar, þá eru tengsl bræðranna í augum laganna ekkert frábrugðin tengslum félaga í öðrum félagsamtökum.

Þörf og heill almennings

Leit í opinberum dómum leiðir í ljós að frímúrarar hafi komið við sögu sem slíkir í a.m.k. níu málum og hafi öll nema eitt komið til úrlausnar í Hæstarétti. Fyrstnefnda hæfismálið hér að framan snerti meidýrðamál sem tengdist veru kæranda í Reglunni. Auk hæfismálsins kom það tvisvar fyrir Hæstarétt þar sem málinu var einu sinni vísað frá. Þessi þrjú mál eru þannig sprottin af einu og sama ágreiningsefninu.

Tvö þeirra fimm mála sem enn er ógetið samkvæmt þessu eru frá sjötta áratug síðustu aldar. Snerist annað þeirra um byggingarleyfi í Reykjavík þar sem „lóð frímúrara“ var höfð sem viðmið en snerti ekki frímúrara að öðru leyti. Hitt málið er frá 1953 og varðaði ósk Frímúrarareglunnar á Íslandi um undanþágu frá því að

greiða fasteignagjald af húseign hennar nr. 4 við Borgartún (eða Skúlagötu 53–55, nú Bríetartún 5).

Fógetadómur í Reykjavík hafði úrskurðað gegn Reglunni og hún áfrýjað málinu til að fá þeim úrskurði hnekk. Fasteignin féll að mati Reglunnar undir skilgreininguna í lögum um „samkomuhús [...] sem ekki eru leigð út til skemmtana“ og væru slík hús undanþegin umræddum skatti. Rétturinn leit aftur á móti svo á að nefnd lagagrein ætti eingöngu við samkomuhús sem reist væru og rekin til almenningsþarfa, „svo sem kirkjur, skólahús, íþróttahús, barnaheimili, elliheimili eða sjúkrahús o.s.frv.“, og þar sem almenningur yfirleitt hefði aðgang að samkomum:

„Fasteign þessi er eign frímúrarareglunnar á Íslandi, en hún er, sem kunnugt er, félagsskapur ákveðins hóps manna og að henni takmarkaður aðgangur og hafa ekki aðrir aðgang að samkomum, sem þar eru haldnar, en félagsmenn einir.“

Einn dómari í Hæstarétti skilaði sératkvæði en var þó sammála meirihluta réttarins um að Reglan skyldi greiða fasteignagjaldið. Taldi hann að undanþágan gæti ekki verið háð því skilyrði að almenningur hefði yfirleitt aðgang að samkomum þeim sem þar eru haldnar:

„Hins vegar get ég fallist á, að áfrýjanda beri að greiða fasteignagjald af umræddu húsi, þar sem ekki er í ljós leitt, að starfsemi hans og þá sérstaklega notkun greinds húss, sé aðallega rekin til almenningsheilla.“

Það vita frímúrarar að Reglan kemur m.a. fram út á við sem mannúðarfélag þótt menn geti greint á um hvort félagsstarfið sé „aðallega“ í þágu þarfa og heilla almennings.

Hæstiréttur klofnaði í skattamáli

Á áttunda áratugnum var aftur tekist á fyrir dómstólum um skattlagningu á húseign Frímúrarareglunnar. Hafði fasteignaskattur á húsið verið lagður niður árið 1972 en lagður aftur á 1973 að ráði sparnaðarnefndar Reykjavíkurborgar. Frímúrarareglan vildi ekki una því en Gjaldheimtan sagði að húsið nyti ekki undanþágu frá fasteignaskatti:

„Til þess þyrfti það að vera opið almenningi, en það sé aðeins opið meðlimum Frímúrarareglunnar og fari því fjarri, að hver og einn geti fengið

inngöngu í þann félagsskap, t. d. geti konur ekki orðið reglumeðlimir.“

Í fógetarétti Reykjavíkur snemma árs 1974 var tekið undir það sjónarmið að húsið uppfyllti ekki skilyrði um að vera opið almenningi og úrskurðað að Reglunni væri skylt að svara fasteignaskatti af eign sinni.

Frímúrarareglan hélt því fram að skattlagningin væri ólögmat og skaut úrskurðinum til Hæstaréttar. Í lögum um tekjustofna sveitarfélaga væru nefndar tvær undantekningar sem hvor um sig næði yfir fasteignina, þ.e. „félagsheimili“ og „samkomuhús“ sem ekki væri rekið í ágóðaskyni. Sú viðbót að almenningur skyldi eiga aðgang að þess konar húsakynnum hefði aldrei átt við og óheimilt væri að leggja aðra merkingu í hin tilvitnuðu orð en lagatextinn segði beint til um. Var t.d. á það bent að orlofsheimili launþegsamntaka væru undanþegin skattinum og ekki yrðu þau talin rekin til almenningsnota. Var því um leið haldið fram að lög um félagsheimili snertu ekki þessa deilu þótt þar væri hugtakið „félagsheimili“ skilgreint því að þau lög fjölluðu um framlög hins opinbera til félagsheimila. Væri ekkert hægt að álykta frá ákvæðum um skilyrði fyrir þeim framlögum til hins að á umræddar eignir skyldi eða skyldi ekki leggja fasteignaskatt.

Var og lögð áhersla á það í málflutningi Frímúrarareglunnar að enginn ætti að vísu heimtingu á inngöngu í Regluna og hún ræki ekki áróður til að afla meðlima, en menn gætu orðið meðlimir án tillits til stjórnmalaskoðana og þjóðernis, enda væri bræðralag manna eitt af grundvallaratriðum Reglunnar svo og önnur sjónarmið sem stuðla að mannrækt „bæði þjóðfélagslega og siðferðilega skoðað“.

Hæstiréttur klofnaði í afstöðu sinni. Þrjú dómara af fimm staðfestu úrskurð fógetaréttar með vísun í hugtaksskilgreiningu laga um félagsheimili en minnihlutinn var á þeirri skoðun að undanþáguákvæði laga um tekjustofna sveitarfélaga ætti við. Ákvæðið væri fortakslaust og yrði hvorki ráðið af orðum þess sjálfs né greinargerð með frumvarpi að lögum að því hafi verið ætlað að ná til þeirra félagsheimila einna sem væru skilgreind í lögum um félagsheimili.

Trúnaður eða rétturinn til að þegja

Enn á eftir að greina frá tveimur

dómsmálum þar sem Reglan kemur við sögu með einum eða öðrum hætti. Annað þeirra snerist um réttmæti þess að hótél í borginni skerti launmatreiðslumanns á uppsagnarfresti hans þegar hann tók að sér launaða vinnu fyrir aðra, þ. á m. Frímúrararegluna, en við slíkar aðstæður má skerða launin.

Níundi og síðasti dómurinn sem fjallað verður um var kveðinn upp í héraðsdómi Reykjavíkur seint á árinu 2014. Félagi í Outlaws vélhjólaklúbbnum hafði verið borinn sökum um að skipuleggja aðför að nokkrum lögreglumönnum en mál hans var fellt niður þegar rannsóknargögn þóttu ekki nægileg eða líkleg til að leiða til sakfellis. Var talið að vélhjólamaðurinn hefði ekki sjálfur valdið eða stuðlað að handtöku sinni og voru honum því dæmdar bætur.

Lögregluþyriföld víða um heim skilgreina Outlaws félagsskapinn sem skipulögð glæpasamtök. Þótti lögreglunni tortryggilegt í meira lagi að á meðan hún hafði vélhjólmanninn í haldi reyndist hann ósamvinnufús og svaraði ekki spurningum um starfsemi Outlaws. Lögmaður hins handtekna mótmælti því skv. dómnum að færa mætti skjólstæðingi hans til lasts að vilja ekki tjá sig um vélhjólaklúbbinn:

„Það að þeir sem sækja félagsheimilið séu bundnir trúnaði um hvort þeir séu í klúbbnum eða hvert sé innra starf hans og hvað aðhafst sé á fundum gefi enga vísbendingu um að eitthvað ólögmat fari þar fram. Ýmiskonar starfsemi hvíli á nafnleyndargrunni s.s. AA-samtökin, sem vinni þjóðþrifaverk. Þá hvíli jafnframt leynd yfir innri starfsemi Frímúrarareglunnar og Oddfellow stúkunnar. Slíkur félagsskapur yrði seint notaður gegn meðlimum þeirra félaga og eigi það sama að gilda um mögulega aðild að vélhjólaklúbbi.“

Málflutningurinn tekur mið af ákvæði 65. gr. stjórnarskrárinnar um að allir skuli jafnir fyrir lögnum. Dómurinn lét þó ekki teyma sig út í umfjöllun um jafnræðisreglu laga og ætluð líkindi milli trúnaðar félagsmanna við Outlaws vélhjólaklúbbinn annars vegar og þess trúnaðar sem gildir í starfsemi AA, Frímúrarareglunnar og Oddfellow hins vegar, heldur sagði hann að vélhjólamaðurinn hefði nýtt sér rétt sakborninga til að svara ekki spurningum um refsiverða hegðun sem honum er gefin að sök.



Ljósmynd: Jón Svavarsson

Upplýsingar aðgengilegar

Eigi menn þess ekki kost að leita eftir upplýsingum um Regluna á bókasöfnum geta þeir hæglega orðið nokkurs nær með því að fletta upp heimasíðu hennar á Netinu. Eins og að framan er rakið grípa þeir heldur ekki í tómt á heimasíðu Hæstaréttar. Dómarnir eru margir hverjir upplýsandi fyrir ófrædda og holl lesning fyrir frædda en það er eitt einkenna réttarríkis að dómar eru almennt opinberir.

Umræður á Alþingi um hvort Frímúrarareglan væri leyniregla fóru

fram í heyranda hljóði. Í þeim vísaði þáverandi formaður allsherjarnefndar þingsins til niðurstöðu lögmannsréttarins í Noregi um það siðakerfi frímúrara sem trúnaður ríkir um. Þar segði að þessi þáttur Reglunnar tengdist reynsluprófum og byggðist á því að meðlimir kæmu óundirbúnir til leiks. Þessar hliðar aðildar að Reglunni hefðu ekkert að segja um hæfi dómara.

Á heimasíðu Reglunnar segir að frímúrarar líti á trúnað og þagnarheit sem sjálfsagðan hlut enda viti þeir að slíkar skyldur eru alls ekki einsdæmi í starfi eða félagslífi yfirleitt:

„Næði, trúnaður og réttur undirbúningur eru einmitt forsenda þeirra mannræktaráhrifa sem Frímúrarareglan á Íslandi stefnir að. Hluti undirbúningsins felst í því að þátttakendur kynnst boðskap og venjum félagsins í áföngum stig af stigi. Þannig verka félagsstörfin áfram á frímúrarann ár eftir ár eins og lífsins skóli.“

Pórr Jónsson



BOSS. BOTTLED. FRAGRANCE FOR MEN
FEATURING RYAN REYNOLDS

BOSS
HUGO BOSS

Stúkuráð Frímúrara- reglunnar á Íslandi

Ósk Frímúrarans um að skyggnast inn í störf Stúkuráðs verður ekki mætt án þess að nefna að rætur þess standa djúpt í sögu Reglunnar. Í bók sem margir kannast við um Carl hertoga kemur fram að Loge-direktorium (Stúkuráð) hafi verið stofnað innan sænska frímúrarakerfisins (sænsku Reglunnar) 20. febrúar árið 1800, þ.e. á sama tíma og núverandi síðabálkar fyrir St.Jóh. stigin voru teknir í notkun. Danska Reglan tók sænska kerfið að fullu í notkun árið 1855 og íslenskar frímúrarastúkur, sem komu til sögunnar löngu seinna, lutu henni frá byrjun. Eftir hernám Þjóðverja á Danmörku 1940 færðist æðsta stjórn frímúrarastarfs á Íslandi óhjákvæmilega í hendur heimamanna. Færa má rök fyrir því að svonefnd bráðabirgðastjórn hafi fljótlega komið á fót nefndum eða ígildi Stúkuráðs og Fjárhagsráðs, en bæði þessi ráð höfðu verið – og eru enn – virkar stofnanir í dönsku Reglunni og fyrirmyndir því nærtækar. Fyrir liggur að Carl Olsen hafi stýrt störfum fyrrnefnda ráðsins 1941-1947 og Þorsteinn Sch. Thorsteinsson eftir það til 1951. Ráðin voru sett á fót af brýnni nauðsyn og störfuðu m.a. við að skipuleggja starfsemina við gjörbreyttar aðstæður. Það átti við í enn ríkari mæli eftir 1951, en það ár varð Frímúrarareglan á Íslandi til sem sjálfstæð regla sem starfaði þó eftir sem áður innan sænska kerfisins. Ráðin þurftu að búa til og útvega fjölmargt sem átti að nota í allri starfsemi Reglunnar og einstakra stúkna og framfylgja því sem Stórmeistari hennar (SMR) og æðsta stjórn hafði ákveðið. Stjórnsýsla Reglunnar var þá um margt frábrugðin því sem nú er og langt frá því í jafn föstum skorðum. Þessi saga verður ekki rakin frekar. SMR skipar í Stúkuráð, en skv. lögum Reglunnar er Stallari hennar oddviti ráðsins og



Gunnlaugur Claessen, Oddviti Stúkuráðs.

Merkisberi varaoddviti þess. Ritari ráðsins er jafnframt starfsmaður á Stjórnstofu.

Hlutverk Stúkuráðs er rammað inn í 7. kafla Grundvallarskipanar Reglunnar (Almennra laga Reglunn-

ar). Um það segir í upphafi 27. gr. að Stúkuráð taki virkan þátt í undirbúningi og stofnun stúkna, fræðslustúkna og bræðrafélaga og undirbúi aðstöðu þeirra til starfsins, enda hafi ráðið fullvissað sig um að öll skjöl og

búnaður til þess sé tilhlýðilegur og í samræmi við lög Reglunnar. Rétt er að staldra hér ögn við, enda hefur verið mikill kraftur í starfi Reglunnar síðustu árin í samræmi við þá stefnumótun SMR að fjölga stúkum með tilteknum hætti. Þegar ég kom til starfa í Stúkuráði var nánast lokið undirbúningi að stofnun tveggja nýrra St. Jóh.stúkna, þ.e. hádegis-túkunnar Íðunnar og rannsóknastúkunnar Snorra. Eftir það hafa enn fleiri nýjar stúkur bæst við. Þær eru – í rétttri tímaröð – St. Jóh.stúkan Lilja í Reykjavík og eftir það St. Andr.stúkan Harpa á Ísafirði, en þá var samnefndri fræðslustúku breytt í fullkomna stúku. Skömmu síðar var stofnuð ný fullkomin St. Jóh. stúka, Hlér í Vestmannaeyjum, þar sem áður starfaði fræðslustúka undir sama heiti. Loks varð til St. Andr.stúkan Huginn, sem starfar á Suðvesturlandi og komu þeir sem að henni stóðu úr St. Jóh.stúkum í nágrenni höfuðborgarinnar og í Eyjum. Það er ánægjulegt hve stofnendur og stofnfélagar allra þessara nýju stúkna hafa axlað viðfangsefni sín af mikilli ósérhlífni og metnaði og árangurinn er eftir því.

Í 28. gr. laganna segir síðan að það sé skylda Stúkuráðs að fylgjast náið með starfi stúkna, fræðslustúkna og bræðrafélaga og sjá til þess að þær hafi tiltekin gögn. Í upptalningu slíkra gagna eru nefnd Grundvallarskipan Reglunnar, gildandi síðabækur fyrir hverja stúku, tilskipanir SMR, önnur fyrirmæli til stúkna og nauðsynleg leiðbeiningarrit vegna starfs þeirra og loks gjörðabækur, aðrar bækur og eyðublöð sem þarf vegna starfsins. Það sem hér greinir er í býsna föstum skorðum og starfsmaður Stúkuráðs á Stjórnstofu heldur utan um þennan þátt af röggsemi. Í þessu samhengi er rétt að nefna að Laganefnd Reglunnar starfar í umboði SMR, en þar eiga m.a. sæti nokkrir æðstu embættismenn Reglunnar. Fyrir kemur að hnika þarf til einu eða öðru í lögum Reglunnar vegna nýrra og breyttra aðstæðna og enn oftar í svonefndum leiðbeiningum fyrir embættismenn eða öðrum grundvallargögnum, en um það fjallar nefndin og gerir sínar tillögur til SMR og æðstu stjórnar Reglunnar. Þetta fyrirkomulag skiptir miklu fyrir Stúkuráð, en í 29. gr. laganna segir einmitt að Stúkuráð skuli kanna og álykta um það sem síðan er talið upp í tíu liðum. Hinn

Skipaðir oddvitar Stúkuráðs

Arent Claessen
1951 – 1952

Sveinn Sigurðsson
1952 – 1963

Elías Halldórsson
1963 – 1969

Ólafur Helgason
1969 – 1970

Vilhjálmur Jónsson
1971 – 1977

Magnús Thorlacius
1977 – 1978

Indriði Pálsson
1979 – 1980

Sigurgeir Guðmundsson
1980 – 1984

Björn Sveinbjörnsson
1984 – 1987

Pórður J. Gunnarsson
1987 – 1991

Einar Birnir
1991 – 2003

Jón Sigurðsson
2003 – 2010

Gunnlaugur Claessen
2010 –

fyrsti þeirra fjallar um skilning á Grundvallarskipan Reglunnar og notkun hennar og að gera nauðsynlegar breytingartillögur á henni.

Í 2. lið síðastnefndar greinar laga Reglunnar segir að Stúkuráð fjalli um beiðnir og tillögur um stofnun og slit stúkna, fræðslustúkna og bræðrafélaga. Að framan var greint frá stofnun nokkurra nýrra stúkna, en síðustu árin hefur ekki reynt á annað, sem talið er upp í þessum lið utan þess að nýverið kom fram ósk um stofnun St. Andr.stúku á Austurlandi. Skv. 3. lið fylgist Stúkuráð með ársskýrslum stúkna og skv. þeim 4. umhirðu og notkun stúkusalna, húsgagna og búnaðar sem tilheyrir stúkustarfi. Á þetta reynir með ýmsum hætti. Eitt skal þó sérstaklega nefnt sem var endurgerð St.Jóh.salar Regluheimilisins í Reykjavík sem hófst þegar eftir síðasta lokafund sem þar var haldinn í síðari hluta apríl 2013. Endurgerðin stóð yfir fram í september sama ár. Það stóð heima að verkinu var lokið fyrir upphaf starfa sama haust. Undirbúningstíminn var þó miklum mun lengri. Í raun var um að ræða mjög stórt og flókið verkefni að frumkvæði fyrrverandi stólmeistara Fjölnis, en St. Jóh.stúkurnar í Reykjavík ákváðu að standa sameiginlega að þessu umfangsmikla verkefni í tengslum við merkisafmæli stúkunnanna. Salurinn í fyrri mynd var orðinn lúinn og brýn þörf endurbóta. Ekkert er ofsagt með að þetta hafi verið gert af miklum myndarbrag og að vel hafi tekist til. Hér reyndi við yfirstjórn á samstarf margra, þar á meðal Stúkuráðs og Fjárhagsráðs. Allt sem unnt var að vinna í sjálfböðavinnu bræðra var unnið með þeim hætti og framlög þeirra nægðu til að fjármagna verkið.

Í 5. lið 29. gr. er fjallað um upptöku nýrra félagsmanna og stigveitingar sem Stúkuráð hefur eftirlit með, en álitamál geta komið upp sem skera þarf úr um. Sá 6. fjallar um reglur varðandi móttöku og heimsóknir bræðra af öðrum reglusvæðum og 7. liður um flutning reglubræðra milli svæða. Framkvæmd þess fyrrnefnda er í nokkuð föstum skorðum í seinni tíð en stundum reynir á þann síðarnefnda. Skv. 8. lið fjallar Stúkuráð um ágreining milli stúkna og/eða embættismanna stúkna á milli og sker úr um vafamál eftir því sem mála-vextir gefa efni til. Mál af þessum toga hafa ekki verið íþyngjandi í starfi



Hlutverk Stúkuráðs snertir alla bræður í Frímúrarareglunni.

Ljósmynd: Jón Svavarsson

Stúkuráðs þann tíma sem ég hef fylgst með. Þvert á móti er almenn stemming á þann veg að stúkur kappkosta gott samstarf og tillitssemi sín á milli. Skv. 9. lið fjallar Stúkuráð um brottrekstur eða brottför félagsmanna úr Reglunni. Því miður hafa komið upp tilvik þar sem bræður hafa orðið uppvísir að háttsemi sem er ósamrýmanleg skyldum þeirra sem frímúrarar. Um þetta er gagnert fjallað í lögum Reglunnar og er lítið mjög alvarlegum augum. Þessi mál eru innbyrðis ólík, en leiða til þess að viðkomandi er útilokaður frá reglustarfinu ef um dóm í alvarlegu sakamáli er að ræða, sem að öllum jafnaði er tímabundið en getur þó verið ótímabundið. Síðasti liðurinn í þessari upptalningu, sá 10., fjallar svo um samningu og útgáfu starfsskrár Reglunnar. Hún er unnin að vori fyrir næsta starfsár, 1. júlí til 30. júní, og er mikið nákvæmnisverk. Þar reynir mikið á tillitssemi svo öllu megi koma vel fyrir, ekki síst í Regluheimilinu í Reykjavík þar sem fjölmargar stúkur starfa á virkum dögum auk þess sem samkomur af ýmsum toga eru stundum um helgar. Sérhver breyting á

starfsskrá þarfnast samþykkis Stúkuráðs. Loks er í 30. gr. laga Reglunnar fjallað um heildarskýrslu Stúkuráðs að fengnum ársskýrslum stúkna, fræðlustúkna og bræðrafélaga. Skv. þeirri 31. tilkynnir Stúkuráð stúkum um ákvarðanir, úrskurði eða tilskipanir SMR sem því berast frá Innsiglisverði og hlutast til um að fyrirmælum sé hlýtt.

Þótt hlutverk Stúkuráðs sé skilgreint í lögum Reglunnar er engu að síður að finna fyrirmæli af þeim toga víðar. Reglugerð um systrakvöld er eitt dæmi um það, en Stúkuráð vann að endurskoðun hennar í janúar sl. í samvinnu við stólmeistara St. Jóh. stúknanna. Ekki verður skilist við þetta án þess að nefna Frímúrarakórinn sem heyrir undir Stúkuráð og hefur unnið sér traustan sess í starfi Reglunnar með öflugu starfi.

Viðfangsefni Stúkuráðs hafa þróast og mótast á löngum tíma. Fjölbreytni þeirra er mikil og stundum koma upp aðstæður þar sem ekki er við fordæmi að styðjast. Stutt umfjöllun um Stúkuráð gefur ekki færi á nánari umfjöllun um einstök verkefni. Aðeins skal þó

að lokum vakin athygli á því að á síðasta starfsári fór fram umfangsmikil stefnunarmótunarvinna nefndar á vegum SMR og fjölda vinnuhópa sem nefndin kom á fót. Það starf skilaði síðan fjölmörgum verkefnum til allra fjögurra ráða Reglunnar og vinna við nánari mótun þeirra er enn í fullum gangi. Einu verkefni var þó lokið strax sl. haust, en þar var um að ræða samstarfsverkefni Stúkuráðs og Fræðaráðs sem var ítarlegt og fjölmennt námskeið fyrir alla aðalembættismenn St. Jóh. og St. Andr. stúkna á öllu landinu og varamenn þeirra. Framkvæmdanefnd námskeiðanna og leiðbeinendur eiga heiður skilinn fyrir það hversu vel tókst til við mótun og framkvæmd þess nýmælis sem í þessu fólst. Framundan er síðan vinna, m.a. af hálfu Stúkuráðs, við innleiðingu annarra verkefna sem SMR ákveður að koma skuli til framkvæmda á næsta starfsári.

Listaverk í eigu Frímúrarareglunnar á Íslandi

Þorsteinn Jóhannesson, prófastur

Að þessu sinni verður fjallað um Þorstein Jóhannesson, fyrrverandi prófast í Norður-Ísafjarðarprófastsdæmi, en málverk af honum er eitt af þeim nú í röð málverka sem eru á ganginum að Jóhannesarsalnum, í Regluheimilinu í Reykjavík.

Þorsteinn Jóhannesson fæddist á Ytri-Tungu á Tjörnesi, þann 24. mars 1898. Foreldrar hans voru Jóhannes Jóhannesson frá Saltvík í Suður-Þingeyjarsýslu og Þuríður Þorsteinsdóttir, prests á Þóroddsstað í Kinn. Faðir hans keypti jörðina Ytra-Lón á Langanesi árið 1904 og fluttist fjölskyldan þangað þegar Þorsteinn var 6 ára.

Ytri-Tunga var menningarheimili og þar var góður bókakostur og hljóðfæri. Þuríður, móðir Þorsteins, var góð söngkona og lék á orgel, var meðal annars organisti í Sauðaneskirkju á Langanesi um tíma. Einnig kenndi hún orgelleik og lærði Þorsteinn að spila með því að hlusta á kennslustundirnar. Þorsteinn gekk ekki í barnaskóla en fór í gagnfræðaskólann á Akureyri haustið 2014 og var þar í þrjá vetur.

Eftir gagnfræðaskólann settist hann í 4. bekk Menntaskólans í Reykjavík. Þá var genginn í garð frostaveturinn mikli. Vegna skorts á öllum nauðsynjum, þar á meðal kolum, auk þess sem Spánska veikin geisaði, var nær öll kennsla í fimmta bekk felld niður veturinn eftir og varð þá hlé á námi. Þorsteinn lauk stúdentsprófi ásamt 23 öðrum félögum sínum vorið 1920. Haustið eftir hóf hann nám í guðfræðideild Háskóla Íslands. Á þeim tíma var aðeins kennd lögfræði og læknisfræði auk guðfræðinnar til embættisprófs, þannig að ekki var úr mörgu að velja. Þorsteinn segist hafa valið guðfræðina vegna þess að móðir hans óskaði þess að hann yrði prestur eins og faðir hennar.

Þann 23. júní 1923 kvæntist Þorsteinn Laufeyju Tryggvadóttur, en hún var dóttir Tryggva Guðmundssonar frá Efra-Seli í Hreppum og Jónínu Jónsdóttur frá Þórarinsstöðum við Seyðisfjörð. Þorsteinn og



Þorsteinn Jóhannesson gegndi starfi Æðsta kennimanns um árabíl.

Laufey eignuðust fimm börn; Tryggva lækni, fæddan 1923, Þuríði, fædda 1925, Jóhannes vélstjóra á Ísafirði, fæddan 1926, Jónínu fædda 1930 og, Hauk tannlækni, fæddan 1938. Fósturdæturnar voru tvær; Elína Bjarney, fædd 1922 og Sigurlín Helgadóttur, fædd 1934.

Þorsteinn lauk embættisprófi vorið 1924 og vígðist þá að Stað í Steingrímsfirði. Árið 1928 var honum veittur Vatnsfjörður við Ísafjarðardjúp. Þorsteinn var settur prófastur í Norður-Ísafjarðarprófastsdæmi í ársbyrjun 1939. Honum var veitt lausn frá embætti 1955 og var hann skipaður fulltrúi í dóms- og kirkjumálaráðuneytinu sama ár. Þar starfaði hann til ársins 1969.

Sagt er að Þorsteinn hafi þótt þryðimaður í prestastétt og búhöldur besti. Hann var prédikari ágætur, sem vandaði mjög ræður sínar bæði að efni og formi, og ljúfmenni hið mesta er vildi hvers manns vanda leysa. Hann var ástsæll með starfsbræðrum sínum

og söfnuðum, sem söknuðu hans mjög, er hann hvarf að vestan.

Þann 24. júní 1932 gerðist Þorsteinn félagi í St. Jóh.st. Eddu, en starfaði á þeim árum mest og var í embættum í Fræðslustúkunni Njálu á Ísafirði. Fræðslustúkunni var breytt í starfandi St. Jóh.st. sem bar nafnið Njála hinn 22. ágúst 1953. Þorsteinn var stofnfélagi stúkunnar nr. 1 og jafnframt skipaður Stólmeistari hennar. Hinn 21. maí 1958 hlaut Þorsteinn tign R&K og var valinn Æðsti kennimaður Reglunnar árið 1959. Því embætti gegndi hann til ársins 1982 og var því fullra 84 ára er hann lét af embætti.

Sonur Þorsteins, Tryggvi Þorsteinsson læknir, var félagi í St. Jóh.st. Eddu og var sæmdur heiðursmerki Reglunnar. Sonarsonur Þorsteins, Þorsteinn Jóhannesson læknir, er félagi í St. Jóh.st. Njálu.

Þorsteinn Jóhannesson lést árið 2001, þá orðinn 103 ára.

Ólafur G. Sigurðsson



Nýjung í stúkustarfi Hamars

Bræðraböndin styrkt

Á fyrsta fundi ársins, þann 12. janúar sl., ákvað Stm. Hamars, br. Ólafur Magnússon, að brydda upp á nýjung í starfinu, til hvatningar og eflingar vináttunni í samfélagi stúkubræðra. Yfirskrift fundarins var „Vinátta og bræðrabel“ og voru bræður í fundarboði hvattir til þess að hafa samband við þá bræður sem þeir hefðu annað hvort mælt með eða þegið meðmæli frá á sínum tíma. Hugmyndin var sem sagt sú að tengja betur saman bræður og svaramenn þeirra.

Voru þeir hvattir til þess að fara saman á fund og raunin var sú að margir tóku þeirri áskorun og fylgdust að á fundinn. Þegar komið var í hús var boðið upp á myndatöku bræðra og voru margir sem notuðu nú tækifæri til þess að láta mynda sig með meðmælendum sínum - og öfugt. Dæmi voru um það að meðmælendur söfnuðu saman öllum þeim sem þeir höfðu mælt með á löngum tíma á stóra hópmynd. Br. Sigurður Júlíusson frá Ljósmyndasafni Reglunnar annaðst myndatöku og hafði í nægu að snúast.

Fundurinn sjálfur var að flestu leyti hefðbundinn upp-tökufundur, en þó var bræðrabelið leiðarstef í tónum og töluðu orði. Br. Friðgeir Magni Baldursson Am. stýrði fundi og fjallaði um mikilvægi vináttunnar fyrir bræðurna og stúkustarfið. Undirritaður flutti svo erindið „Bræðrabönd“ sem sett var saman sérstaklega af þessu tilefni og fjallaði m.a. um það hvernig fræði Frímúrarareglunnar ýta undir og styðja við vináttu bræðranna og hvernig störfin í framkvæmd hnýta og styrkja bræðraböndin.

Par var m.a. komið inn á réttindi og skyldur bræðranna: „...í slíkum skuldbindingum eru dýrmætustu réttindin jafnframt fólgin - að eiga aðra að, bræður sem ávallt eru til staðar, jafnvel lífið á enda. Að lifa og starfa í samfélagi manna sem tengjast kærleiksböndum gefur lífinu meira ljós en flest annað.“

Jafnframt er mikilvægt að hafa í huga að slík tengsl ná langt út fyrir stúkustarfið og breiða úr sér í daglegu lífi. „Bróðurkærleikurinn sýnir skilning á ólíkum aðstæðum bræðra, breiskleika og áföllum ýmiss konar - svo dæmi séu tekin. Kærleikurinn knýr bræður til að vera til staðar fyrir þá sem þurfa á að halda, t.d. í alvarlegum veikindum. Menn

muna betur eftir sjúkum bræðrum, þeim sem hafa misst ástvin, hafa gengið í gegnum skilnað eða orðið fyrir fjárhagstjóni eða öðrum veraldlegum og andlegum áföllum.“

Tilgangur fundarins var ennfremur sá að hvetja bræður til þess að gefa sig að nývígðum bræðrum og styðja þá með því að sýna þeim strax frá upphafi sanna vináttu og bræðrabel. Og einnig að taka vel á móti gestum með sama hugarfari. Því þannig er hægt að byggja upp samkennd bræðralagsins - strax frá upphafi þegar nýjum bræðrum er fagnað inn í samfélagið.

Þessi tilraun í fundahaldi og félagsstarfi Hamars tókst afskaplega vel. Það var góð mæting, 86 bræður sóttu fundinn, sem er meira en oft áður á fyrsta fundi í janúar. Það er því óskandi að slíkur þemafundur verði haldinn aftur að ári og verði svo árviss viðburður í starfi stúkunnar. Einnig væri áhugavert ef fleiri stúkur vildu taka upp þessa hugmynd og nýta í sínu starfi, því megintilgangurinn á alls staðar við, að efla vináttutengslin milli bræðranna og um leið að gera bræðrasamfélagið þéttara og sterkara. Það mun án efa skila sér í öllu starfi, fundarmætingu og almennri ánægju bræðranna.

Það er óhætt að segja að vináttan sé ein af helstu dyggðum Frímúrarareglunnar - ofin inn í ýmis helstu hugtök hennar og á þess vegna að birtast og endurspeglast í framkvæmd hvers stúkufundar og farsæld alls bræðrasamfélagsins. Þess vegna er frímúrarastarfið í raun óhugsandi án vináttunnar. Ég lýk svo þessari grein með fallegum ljóðlínum br. Karls Kristensen:

Starfið er leit að ljósi og sannleika hreinum
lífsfylling sönn og gleði í bræðranna hóp.
Virðing og þökk til handa þeim Höfuðsmið einum
sem himninum ræður og alheim í öndverðu skóp.

Bragi J. Ingibergsson



LANDSBRAUÐ

Til styrktar Slysavarnafélaginu
Landsbjörg



Steinbakað! Bernhöftsbakarí

Íslenskir bakarar vilja vekja athygli á hollustu trefjaríkra brauða. Trefjaríkt blanda af höfrum, byggi og rúgi stuðlar að eðlilegri og góðri meltingu. **Bernhöftsbakarí** hefur nú á boðstólnum Landsbrauð sem er trefjaríkt og hollt brauð bakað í steinofni. Landsbrauðið er heilkorna, milt á bragðið og einstaklega ljúffengt.

Slysavarnafélagið Landsbjörg fær 30 kr. í sinn hlut af hverju seldu brauði, til styrktar einingum félagsins.



SLYSAVARNAFÉLAGIÐ
LANDSBJÖRG

Landsbrauð er trefjaríkt og
inniheldur m.a. heilmalað
korn.



Frá Ljósmyndasafni



Á árum áður fóru íslenskir frímúrarar reglulega í heimsóknir upp á Varnarsvæðið á Keflavíkurflugvelli þar sem farið var á fundi hjá bandarískum frímúrum. Margar skemmtilegar sögur hafa verið sagðar af fundum þangað og uppákomum í tengslum við slíkar heimsóknir. Ein þeirra mynda sem eru í vörslu Ljósmyndasafnsins dregur einmitt upp skemmtilega mynd af þeim jákvæða anda og léttleika sem ríkti í tengslum við fundahöld á Vellinum. Þar má sjá fyrrv. SMR, Ásgeir Ásgeirsson, fyrrverandi forseta Íslands, skera köku mikla með sverði, meðan bræður frá Íslandi og Bandaríkjunum fylgjast kankvísir með. Margir eldri bræður sakna vissulega þess tíma sem hægt var að skjótast upp á Keflavíkurflugvöll til að fara á fund en myndir sem þessar varðveita minningar um slíka fundi.



Íslenskir frímúrarar hafa ætíð verið duglegir að ferðast til annarra landa til að fara á fundi og sinna embættiserindum. Heimsóknir til Danmerkur hafa þó borið höfuð og herðar yfir aðra áfangastaði, enda tengslin sterk og rætturnar þar. Í safni Ljósmyndasafns má finna margar perlu úr slíkum heimsóknum, þar á meðal þessa sem sýnir bræður í Regluheimili dönsku Frímúrarareglunnar í Kaupmannahöfn.



Ljósmynd: Jón Svavarsson

Venju samkvæmt heimsóttu margir erlendir gestir Regluhátíð heim, þar á meðal fjórir erlendir SMR, sem sjást hér með Vali Valssyni, SMR.

Regluhátíð 2016

Stórmeistari Reglunnar hvatti til fjölgunar bræðra

Laugardaginn 16. janúar síðastliðinn var haldin árleg Regluhátíð Frímúrarareglunnar á Íslandi, í Regluheimilinu við Bríetartún. Regluhátíðin í ár þótti afar vel heppnuð og má segja að húsfyllir hafi verið. Regluhátíðina sóttu um 420 bræður, sem komu víða að. Fimmtán erlendir gestir sóttu hátíðina frá 6 löndum. Þar af voru fjórir SMR frá 4 löndum. Að venju fór hátíðin fram bæði í Hátíðarsal Reglunnar og Jóhannesarsalnum. Að þessu sinni var hátíðinni gerð skil með 8 HD upptökuvélum og þótti útsendingin heppnast mjög vel.

Til gamans má geta að það voru notaðar fleiri myndavélar í þessa útsendingu, en í beina útsendingu frá mörgum íþróttakappleikjum.

SMR, Valur Valsson, setti fundinn og stjórnaði honum. Örn Bárður Jónsson, ÆKR, flutti erindi.

Í ávarpi sínu fjallaði SMR m.a. um það að Stórstúkan í Englandi fagni á næsta ári 300 ára afmæli sínu. Til þess að við á Íslandi getum náð 300 ára aldri, þörfnumst við ákveðinnar endurnýjunar. Regla sem hefur staðið af sér styrjaldir, byltingar, árásir, efnahagslegar þrengingar og tækni-

legar byltingar, þarf nýja bræður til að sækja fram. Í þessu tilviki erum við allir bræðurnir sölumenn og við höfum allir það hlutverk að fá hér inn góða menn sem verða sterkir hlekkir í bræðrakeðjunni. Því það er jú markmið Reglunnar að bæta mannlífið og gera heiminn betri og því lýtur keppikeflið að vera að sem flestir menn séu frímúrarar í hugsun og atferli.

SMR talaði sérstaklega um að bræðrunum sé fyllilega heimilt að hvetja vini og kunningja, sem þeir telja að eigi erindi í Regluna, til að



Reglan er rík af tónlistarmönnum og hér sjást þeir sem lögðu hönd á plóg á Regluhátíð 2016.

Ljósmynd: Jón Svavarsson



Venju samkvæmt nutu bræður góðs af tónlistarflutningi meðan þeir komu sér fyrir í borðhaldi á Regluhátíð.

Ljósmynd: Jón Svavarsson



Ljósmynd: Jón Svavarsson

Tveir bræður hlutu heiðursmerki Reglunnar, þeir Birgir V. Ágústsson, fyrrv. Stm. St. Andr.st. Huldar á Akureyri og Ingolf Jóns Petersen, fyrrv. Stm. St. Andr.st. Helgafells, sem eru hér með Vali Valssyni, SMR.

óska eftir aðild. Og bræður eiga að vera stoltir af því að vera félagar í Frímúrarareglunni og ekki hika við að segja frá því.

SMR leiddi einnig hugann að systrunum, því við eigum líka að kynna þeim hvaða starf við vinnum hér. Um langa hríð hafa stúkur og bræður gert margt til að auka þekkingu þeirra á Reglunni og til að þakka þeim allan þeirra mikla stuðning og skilning.

Að lokum ræddi SMR miskunnsemína og styrktarmál Reglunnar og hvatti bræður til að gera eins og þeir geta til að aðstoða við þau mál.

SMR veitti heiðursmerki fyrrverandi Stm. og voru það fyrrv. Stm. St. Jóh.st. Gimlis, Hamars, Mælifells, Snorra og Hlés, þeir Guðmundur

Kristján Kolka, Friðrik Guðlaugsson, Sveinbjörn Ragnarsson, Haukur Björnsson og Einar Steingrímsson, sem hlutu þau.

SMR veitti 2 heiðursmerki Reglunnar á fundinum og voru það þeir Ingolf Jóns Petersen, háttuppl. br. r.p. fyrrv. Stm. St. Andr.st. Helgafells og Birgir V. Ágústsson, háttuppl. br. r.p. fyrrv. Stm. St. Andr.st. Huldar á Akureyri, sem fengu heiðursmerkin.

Að venju er mikið um fallega tónlist og söng á Regluhátíðinni og þetta árið var engin undantekning. Það er í raun ótrúlegur fjársjóður sem Reglan á í þeim frábæru tónlistarmönnum sem auðga líf okkar og fundi með snilligáfu sinni.

Eftir fundinn var borðhald með hefðbundnu sniði og fór SMR á kostum

í skemmtilegum og hnyttum ávörpum í borðhaldinu. Athygli vakti hversu létt og skemmtilegt borðhaldið var og var ljóst að menn skemmtu sér vel í góðra bræðra hópi. Tvö stórglæsileg söngatriði voru flutt við borðhaldið, þegar bróðir Kolbeinn Ketilsson og bróðir Kristján Jóhannsson sungu einsöngva. Var það mál manna að þarna hefði verið tónlistarflutningur á heimsmælikvarða.

Að borðhaldi loknu var að venju boðið upp á kaffi. Það voru ánægðir og glaðir bræður sem fóru til síns heima eftir vel heppnaða Regluhátíð.

Haraldur Eyvinds Prastarson



Ljósmynd: Jón Svavarsson

Heiðursbræðurnir Hörður Þórarinnsson og Sigurður Ingvarsson ásamt Sigurði Erni Einarssyni, fv. SMR, og Pétri K. Esrasyni, fv. YAR.



Ljósmynd: Jón Svavarsson

Kennimenn ásamt Vali Valssyni, SMR. Sr. Örn Bárður Jónsson, fyrrv. Æðsti kennimaður, ásamt sr. Kristni Ágústi Friðfinnssyni og sr. Vigfúsi Þór Árnasyni, Æðsta kennimanni.



Ludvig Emil Kaaber, R&K.

Ludwig Kaaber og kveðskapurinn

Þann 8. mars sl. flutti br. Sverrir Örn Kaaber rannsóknarerindið „Frumkvöðull, athafnamaður og frímúrari – Br. Ludvig Emil Kaaber R&K“ í Rannsóknarstúkunni Snorra. Sverrir er sonarsonur Ludvigs. Margt mjög merkilegt kemur fram í þessu rannsóknarerindi sem

sannarlega á erindi við bræðurna, ekki síst nú þegar ekki eru nema 3 ár í að formlegt frímúrarastarf á Íslandi eigi 100 ára afmæli. Ég vil því hvetja bræðurna til að fara í bókasöfn Reglunnar og lesa þetta erindi.

Br. Ludvig Emil Kaaber var fæddur 12. september 1878 í Kolding í suðurhluta Danmerkur. Hann stundaði nám í verslunarskóla og árið 1902 var hann ráðinn konsúlritari og bókhaldari hjá Thomsens Magasíni í Reykjavík. Eftir reynslutímamann var hann sendur til Íslands og kom til Reykjavíkur sumardaginn fyrsta það sama ár og hélt hann ávallt sérstaklega upp á þann dag. Árið 1905 sneri hann aftur til Danmerkur, en hann hafði heillast svo gjörsamlega af Íslandi að hann undi sér hvergi nema þar. Hann sneri því aftur til Íslands haustið 1906. Í félagi við Ólaf Johnson stofnuðu þeir fyrirtækið Ó. Johnson og Kaaber sem enn er starfandi. Í ársbyrjun 1907 kom Astrid Thomsen, heitmey hans, til Íslands og þau giftu sig þá um voríð. Hún hafði komið í heimsókn til Thomsens föðurbróður síns árið 1905 og saman höfðu þau ferðast, fyrst um landið og svo á sama skipi þegar Ludvig hafði siglt til Danmerkur og hún til heimalands síns, Færeyja.

Þann 21. febrúar 1906 gekk Ludvig í frímúrarastúkuna „Zorobabel & Frederik til det kronede Haab“ (Z & F) í Kaupmannahöfn.

15. nóvember 1913 hittust 7 bræður á „kontór“ Ludvigs að Hverfisgötu 4, sem er núna Hverfisgata 28, og stofnuðu bræðrafélagið Eddu. Ludvig var kjörinn formaður. Það má með sannri segja, að hann hafi verið helsti hvatamaður að stofnun frímúrarastarfs á Íslandi. Hann andaðist árið 1941.

Árið 1944 kom út mjög ítarlegt rit um störf Frímúrarareglunnar á Íslandi. Á bls. 67-68 segir svo:

„Starfsferill br. Ludvigs E. Kaabers í Frímúrarareglunni á Íslandi mun vera algjört einsdæmi innan Reglunnar fyrr og síðar. Hann var fyrst forgöngumaður um stofnun bræðrafélagsins, þá formaður fræðslustúkunnar og síðan fyrsti Stm. st. Eddu í 10 ár. Hann var og formaður St. Andr..fræðslustúkunnar frá stofnun hennar 1921, þá fyrsti Stm. St. Andr.stúkunnar Helgafells, er hún tók til starfa 1934, og hélt því starfi til ársins 1938. Loks var hann Stj. P. Stúartsstúkunnar frá stofnun hennar 1934, og til þess, er hann sagði því starfi lausu haustið 1940. ...“

Hann unni Íslandi af alhug, og lét oft þá ósk sína í ljós, að starf Frímúrarareglunnar mætti verða íslenzku þjóðinni til blessunar. ... Honum lét það vel að vinna úr fræðum Reglunnar og gjöra þekkingu sína arðberandi í ræðum og fræðsluerindum, ...“

Á bls. 68 segir einnig:

„Br. Ludvig E. Kaaber var vel skáldmæltur á danska tungu. Í fundarlök fór hann einatt með fagra bæn, er hann hafði sjálfur orkt.“

Aðrir br. voru einnig vel skáldmæltir og í bókinni „Frímúrarareglan 25 ára“ kemur fram að til væru ljóð ort Ludvig til heilla. Í vinnslu að rannsóknarritgerðinni komu þessi ljóð í ljós ásamt ljóðum eftir Ludvig sjálfan. Þar sem þessi ljóð eru ekki til á prenti nema í sérprentunum sem gerðar voru við þessi tækifæri langar mig að kynna þau fyrir ykkur.

Í apríl 1927 voru 25 ár frá því Ludvig kom fyrst til Íslands. Á lokafundi stúkunnar það ár voru honum tileinkuð þrjú kvæði eftir Freysteín Gunnarsson og eitt eftir Guðmund Loptsson. Freysteinn, sem gekk í Regluna 1923, var mjög mikilvirkur í kveðskap fyrir hana. Hann gerði 14 ljóð og 4 ljóðabálka fyrir Regluna sem eru bæði í söngbók og nótnabók hennar og hér bætast við 3 ljóðabálkar hver með þremur erindum.

Lagboðinn I er „Det er et yndigt Land“ sem er annar af tveimur þjóðsöngvum Dana.

Lagboðinn í II er „Fjalladrottning, móðir mín“ eftir séra Bjarna Þorsteinsson.

Lagboðinn í III er „Við eigum heima“ í djúpum skuggadal“ eftir Waldemar Schöitt, eitt af þeim lögum sem Reglan fékk í vöggugjöf frá móðurstúkunni, Z&F, við upphaf frímúrarastarfs á Íslandi.

I.

Á grænni Danagrund,
í blómgum beykilundum
||: við blátær eyjasund. :||
Þar sástu fyrstan sumardag.
Þar söng þér fugl á kvisti
||: í æsku ljúflingslag. :||

Á fríðri feðragrund
þú treystir vit og vilja
||: á vorsins fyrstu stund. :||
Þér gaf þín milda móðurjörð
þann manndóm, kraft og þroska,
||: sem stenst við hretin hörð. :||

En út við Eyrarsund,
í ljósum beykilundum
||: er liðin æskustund. :||
Þó fyrnist ei hið fyrst lag.
og fósturjörðin dýra,
||: hún á þig enn í dag. :||

II.

Fjalladísinn himinhrein,
hjúpuð mjöll og eldi þrungin,
hefur kallað horskan svein
heim til sín af frjórrí rein,
svíft af stofni grænni grein,
grætt við brjóstin hélu slungin.
– Fjalladísinn himinhrein,
hjúpuð mjöll og eldi þrungin.

Andi sá, er yfir skín
efstu tindum Snælands fjalla,
hefur seitt þig heim til sín,
hingað valið sporin þín,
hvítra fjalla helgilín
hjúpað töfrum sál þína' alla.
– Andi sá, er yfir skín
efstu tindum Snælands fjalla.

Fóstran aldna fagnar þér,
fyrir tryggðir þakkir segir.
Þú átt sjálfur hug þinn her,
hennar sonur eins og vér.
Það sem ljúfast öllum er
óskum vér þú hljóta megir.
– Fóstran aldna fagnar þér,
fyrir tryggðir þakkir segir.

III.

Pú bendir oss úr djúpum skuggadal,
hvar dagur ljómar efst í ljóssins sal.
Vér sækjum fram, og fyrir vorri sveit
þú fremstur ert í hverri þraut og leit,
um skuggabjörg að ljóssins björtu lindum,
uns leið er náð að efstu sólargindum.

Og þinni skipan hlýðir allur her,
er hljómur orða þinna um salinn fer.
Hver hönd er bærð og stillt við hamarshögg,
hver hugsun fest og skýrð við orðin glögg
frá þínum stóli, er sérhverjum þú sendir.
Pú sveiflar valdsins sprota í þinni hendi.

Og heill sé þér, sem vilt oss leggja lið,
þótt leiðin reynist torsótt fram á við. –
Pú kenndir oss að hefja merkið hátt
og halda stöðugt fram í sólarátt. –
Því skal þín minnst af heilum hug og sinni.
Vér hefjum bikar fyrir þínu minni.
Vegna Eddubræðra/Fr. G.

Við þetta sama tækifæri orti Guðmundur Loptsson kvæði sem hann nefndi: „Til St.M. L. Kaaber fyrsta sumardag 5927, er 25 ár voru liðin frá komu hans til Íslands.“

Guðmundur Loptsson var 14. og síðasti stofnfélagi frímúrarastúkunnar Eddu árið 1919. Hann gegndi starfi söngstjóra fyrsta árið, var lengi bókavörður Reglunnar og gegndi embættum í Reglunni í 25 ár. Í söngbók og nótnabók Reglunnar er eitt ljóð eftir hann og hér bætist annað við.

Lagboðinn er „Þú komst hér einn,“ lagið er eftir C.E.F. Weyse, eitt af þeim lögum sem Reglan fékk í vöggugjöf frá móðurstúkunni, Z&F, við upphaf frímúrarastarfs á Íslandi.

Pú komst til vor frá dýrri Danagrund,
á degi sumars, bjarta sólskinsstund,
á vori lífs, með vor í þinni sál,
er vakti þér hið fagra guðamál,
sem namst þú við þann andans eldinn bjarta,
er ávallt síðan býr í þínu hjarta.

Pú kveiktir hjá oss þennan andans eld,
sem oss mun lýsa fram á hinsta kveld,
og hefir leitt oss hina björtu braut,
af bróðurkærleik, sem þig aldrei þraut.
Pú kenndir oss að leitín ljóssins sanna,
er lífæð kærleikans til guðs og manna.

Og bræður Eddu munu minnast þín,
á meðan sól á Íslands jökla skín,
og þakka hina góðu sumargjöf,
sem giftan sendi til vor yfir höf,
er fluttist þú á breiðum Íshafs bárum,
til bæjar vors fyr fimm og tuttugu árum.

Heill, göfgi bróðir, heill í trú og von,
vér hyllum bræður Íslands fósturson,
og knýtum fast það bróðurkærleiksband,
sem bindur hann við vora þjóð og land.
Og biðjum, annan aldarfjórðung megi,
hann Eddubræður styðja ljóss á vegi.

Vegna Eddubræðra/Guðm. Loftsson (svo).

(Hér er reyndar ekki farið rétt með föðurnafn Guðmundar, en hann skrifaði sig ávallt Loptsson.)

Árið 1929 lét Ludvig af störfum sem Stm. Eddu og um svipað leyti var hann sæmdur heiðursmerki st. Eddu. Á Jónsmessufundi 1932 var hann gerður að heiðursfélaga st. Eddu. Við það tækifæri flutti Freysteinn Gunnarsson honum ljóð.

Freysteinn gefur ekki upp lagboða, en í söngbók reglunnar, „Bláu bókinni,“ er lag eftir norska tónskáldið L.M. Ibsen sem Freysteinn hafði ort við fyrsta hlutann af þremur í kantötunni „Tíu ára minni Eddu“ þremur árum áður. Ég geri því ráð fyrir að þetta lag sé réttur lagboði við þetta hátíðarljóð Freysteins þar sem ekki er annað lag með þessum bragarhætti í söngbókinni.

Bræður í Eddu einum huga róma
orð þín og speki, hæstupplýsti bróðir.
Pú hefur hafið hróður vörn og sóma,
hug vorum tendrað andans duldu glóðir.
Því skal þér aftur æðstu virðing sýna,
á þér skal heiður stúku vorrar skína.

Pú hefur sýnt oss fegurð duldra dóma,
dásemdir lífsins fært oss beint að höndum,
opnað vörn hug og drepð hann úr dróma,
dimmunni svipt af fyrirheitnum löndum.
Bræður í Eddu einum huga velja
æðstan í flokki þig að mega telja.

Máttarins tákn þau hæfa þinni hendi,
hamar og sverð þú ber með dáð og snilli,
enginn sem þú um kraftinn æðsta kenndi,
kærleikans mátt, er bróðurhugann fyllir.
Því skal þér aftur vegsemd hæsta veita,
virðingamestur skaltu með oss heita.

Fr. G.

Samtímaheimildir greina frá því að Ludvig E. Kaaber hafi verið mjög geðþekkur og vinsamlegur maður og ef við skoðum ljóðin sem til hans voru ort sjáum við hve mikla virðingu, væntumþykju og þakklæti bræðurnir hafa borið til þessa merka frumkvöðuls. Það þarf ekki að skýra nánar.

Í seinni hluta þessarar greinar mun ég fjalla um skáldskap Ludvigs E. Kaaber. Þar kemur fram mjög einlæg ást hans á landi og þjóð í nýju heimalandi og næstum afsökunarbeiðni fyrir það að elska Ísland ekkert minna en fósturjörð sína.

Smári Ólason,
söngstjóri St. Jóh.st. Snorra



Kawai flygillinn glæsilegi á eftir að hljóma um ganga Regluheimilisins um komandi ár.

Nýr flygill Frímúrarakórsins

Vorið 2014 voru haldnir árlegir tónleikar á vegum Frímúrarakórsins í Regluheimilinu í Reykjavík. Í heimsókn var frímúrarakór frá Helsinki í Finnlandi og tók þátt í tónleikahaldinu. Kórstjóri þeirra var Gunnar Döregrip og undirleikari Kay Eckmann, þekktur konsertpíanisti, sem vinnur við Sibelíusar Akadémíuna í Helsinki. Haldnir voru tvennir tónleikar sama daginn, sem voru vel sóttir og þóttu takast sérdeilis vel, einkum þó þeir fyrri. Á seinni tónleikunum varð það óhapp að gamli Hornung og Möller flygillinn okkar gaf sig þegar fluttur var þáttur úr Finnlandi Sibeliúsar. Þetta voru nokkur lýti á tónleikunum en urðu þó til heilla tónlistarlífi frímúrarara þar sem aðstæður sem komnar voru upp kölluðu á skjótar úrbætur í hljóðfæramálum kórsins.

Fyrir tónleikana 2015, á stjórnarfundum í kórnum, upplýsti gjaldkeri að kórinn ætti kr. 400.000 í sjóði og lagði til að rætt yrði við Fjárhagsráð Reglunnar og fengin heimild til kaupa á nýjum flygli og fjársöfnun jafnframt hafin til kaupanna. Kórstjóranum var

falið að skoða hvað á boðstólum væri. Í hljóðfæraversluninni Tónastöðinni skoðaði hann Kawai flygil sem honum leist afar vel á. Andrés Helgason, eiganda verslunarinnar, bauðst til að taka gamla flygillinn og láta gera hann upp og selja hann og komi söluverðið sem greiðsla upp í þann nýja, sem kostar 3.850.000. Eftirstöðvar kaupverðsins skyldu síðan greiddast eftir því sem fjárhagur kórsins leyfði, þó innan þriggja ára vaxtalaust, sem kalla má góð kjör. Þetta samþykkti Fjárhagsráð Reglunnar. Þess er vert að geta að þetta eru ekki fyrstu samskipti Tónastöðvarinnar við Frímúrararegluna. Eigandi Tónastöðvarinnar, Andrés Helgason og fjölskylda hans, gáfu í tilefni 80 ára afmælis St. Andr. st. Helgafells, Kawai rafmagnspíanó, í minningu föður Andrésar, sem var Helgi Bergur Andrésson, bróðir í St. Jóh.st. Akri.

Björn Árdal, gjaldkeri Frímúrarakórsins, sér um söfnun til flygilkaupanna og hefur orðið vel ágengt. Margir bræður hafa látið fé af hendi rakna til verkefnisins og einnig hefur Frímúrarinn, fréttablað Frímúrarara-

reglunnar á Íslandi, styrkt söfnunina með myndarlegu framlagi. En lokahnykkurinn er þó eftir.

Þann 2. apríl hélt Frímúrarakórinn tvenna tónleika í Regluheimilinu í Reykjavík. Þar var að vanda boðið upp á fjölbreytta dagskrá og tóku þátt fjölmargir hljóðfæraleikarar, sem eru félagar í kórnum og utan hans. Einsöngvarar með kórnum voru Eiríkur Hreinn Helgason, Björn Björnsson og Ásgeir Páll Ásgeirsson. Sérstakur gestur var Egill Ólafsson, sem flutti m.a. eigið efni.

Þarna gafst bræðrum og systur úrvals tækifæri til að sækja frábæra skemmtun, hlusta á kórinn, hljóðfæraleikara og einsöngvara og ekki síst fagra hljóma hins nýja flygils.

Eflaust munu margir hafa hugsað til söfnunarreiknings kórsins vegna flygilkaupanna, sem er 513-26-7082, kt. 560169-6989, að lokinni þessari frábæru söngskemmtun.

Ólafur G. Sigurðsson

Léttur og fræðandi laugardagur með Iðunni

St. Jóh.stúkan Iðunn var stofnuð 18. apríl 2010. Markmiðið var skýrt, að skapa vettvang fyrir alla frímúrara-bræður sem ekki eiga þess kost að sitja langa kvöldfundi og gefa þannig færi á því að unnt yrði að stunda starf Reglunnar á auðveldan og þægilegan hátt, án of mikillar fyrirhafnar. Fundartími var ákveðinn kl. 12:00 á hádegi á laugardegi og alls eru haldnir 6 fundir á starfsárinu.

Árið 2012 öðlaðist Iðunn heimild til þess að fá ræðumeistara í sínar raðir og hefur það verið fastur liður á fundum síðan að erindi um Frímúrara-regluna og -starfið eru flutt á hverjum fundi. Auk þess hefur verið lögð rík áherzla á góðan og vandaðan tónlistarflutning og söng á fundum. Þeir standa í eina klukkustund og að fundi loknum er léttur hádegisverður á lágu verði.

Borin er fram súpa með brauði og gjarnan eru stutt erindi flutt undir borðum.

Oft hefur þeirri spurningu verið varpað fram hvort klæðaburður sé frábrugðinn því sem venja er á fundum stúkunnar. Svarið við þeirri spurningu er einfalt. Svo er ekki, en heimilt er að mæta í dökkum jakkafötum, hvítri skyrtu og með svart bindi, henti það bróður betur einhverra hluta vegna.

Fastur liður í starfi stúkunnar Iðunnar er að halda fyrsta fund hvers starfsárs utan höfuðborgarsvæðis og einn vetrarfund utan Reykjavíkur. Síðasta haust var farið til Sauðárkróks og gist á Hofsósi og nágreinið skoðað. Nýlega var haldinn fundur í húsnæði St. Röðuls á Selfossi. Þannig hefur þetta verið undanfarin ár við almenn ánægju. Bræður hafa kynnt enn

betur og notið þess að brjóta upp hversdagsleikann. Farið hefur verið í hópi í báðum tilvikum.

Rétt er að taka fram að bræður allra Jóhannesarstúkna geta gengið í Iðunni. Árgjaldið er lágt og áfram eru þeir í sinni stúku og sækja þar fundi eins og þeim hentar.

Stór kostur við starf Iðunnar er sá að fundir eru stuttir, markvissir, fræðandi og bjóða upp á góða tónlist. Iðunn er því góð viðbót eða kannski öllu heldur er hún víðari sýn bræðra á starf frímúrara. Bræður í Iðunni taka öllum bræðrum fagnandi sem gestum og enn frekar í bræðrahópinn sem nýjum félögum í stúkunni.

*Ólafur Helgi Kjartansson,
bróðir í Iðunni*



Fjölmargir bræður hafa lagt hönd á plögin í stefnumótunarvinnu Frímúrara-reglunnar.

Vinnuhópar um sérsvið stefnumótunar

Að undanfögnu hefur staðið yfir víðtæk vinna umæðuhópa um ýmis sérstök svið stefnumótunar Frímúrara-reglunnar, á grundvelli þeirra tillagna sem komu úr heildarumræðum bræðranna á árinu 2014. Alls hafa einir ellefu hópar verið að störfum og hafa skilað niðurstöðum.

Meðal verkefna má nefna fjárhagsmál og vanskilamál, skyldur meðmælenda og leiðarbréf, sameiginleg

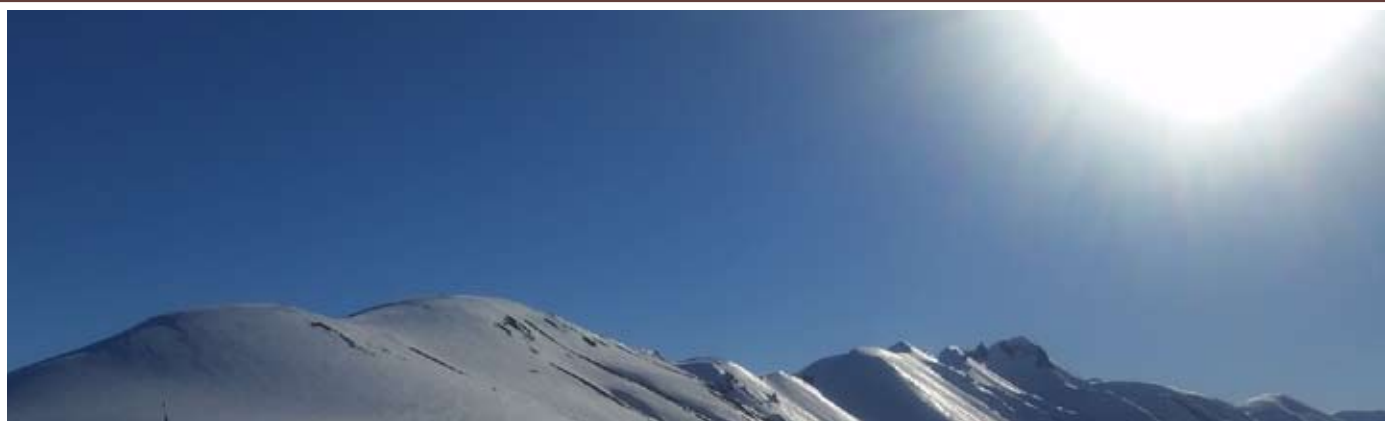
námskeið fyrir embættismenn starfsstúkna, umhyggjumál og málefni bræðranefnda, leiðbeiningar um fyrstu gönguna, og málsvar Frímúrara-reglunnar inn á við og út á við.

Í febrúarmánuði hélt Æðstaráð Frímúrara-reglunnar tvo fundi þar sem niðurstöður vinnuhópanna voru til umræðu. Stefnumótunarnefnd hefur unnið frekar úr málum, en stofnanir Frímúrara-reglunnar ljúka

síðan að ýta tillögum og ákvörðunum út til framkvæmda.

Væntanlega verða öll þessi verkefni komin til framkvæmda á nýju starfsári í sumar. Og þá taka nýir vinnuhópar til starfa við önnur sérverkefni stefnumótunarinnar sem enn bíða aðgerða.

Jón Sigurðsson



Uppspretta Ljóssins

Uppsprettu ljóssins nú leita þú skalt,
og lifa að meistarans vilja,
mildi hans kemur þá mörgþúsundfalt,
til manna sem boðorðin skilja.
Pegar í austrinu ársólin rís,
allir þá skulum við minnast,
að höfundur lífsins er hollur og vís,
honum því vert er að kynnast.

Reyndu að temja þér ráðvandan hug,
og réttisýni ávallt að beita,
mótlæti taktu með djörfung og dug,
dádrekki öðrum skalt veita.
Musterisbyggingin stendur þá sterk,
og stúkan sem geymd er í hjarta,
þá geturðu unnið svo glæsileg verk.
Í geislum frá Ljósinu bjarta.

Stundum þó dropi á daganna slóð,
depurð og viðhorfið svart,
gætt' að þér bróðir að miss' ekki móð,
en mundu eftir Ljósinu bjarta.
Konungleg íþrótt hún veitir þér von,
og visku sem ekkert má granda,
og ef að þú trúir á eingetinn son,
til eilífðar færðu að standa.

*Kristján Runólfsson,
Hveragerði*



Hönnun fyrir lífið

Góð hönnun á ekki aðeins við um útlit hlutar, heldur einnig upplifun notandans á honum. Nýju innbyggðu eldhústækin frá Miele eru hönnuð með þessa hugmyndafræði í huga. Tækin passa öll fullkomlega saman hvað varðar útlit, áferð og virkni.

Líttu við hjá okkur og fáðu tilboð í eldhústækin og innréttinguna og tryggðu þér raunveruleg gæði á réttu verði. Hönnun og ráðgjöf á staðnum.



Miele

Besta vörumerkið í Þýskalandi 2015

EIRVÍK



Ljósmynd: Páll A. Pálsson

Kristinn Eyjólfsson.

Nýr Stólmeistari St. Jóh.stúkunnar Rúnar á Akureyri

Þann 30. mars síðastliðinn var Kristinn Eyjólfsson settur í embætti Stólmeistara St. Jóhannesarstúkunnar Rúnar, af SMR Vali Valssyni.

Kristinn fæddist á Kálfafelli í Suðursveit í A.-Skaftafellssýslu 8. febrúar 1946. Foreldrar hans voru Ágústa Kristín Sigurbjörnsdóttir húsfreyja og Eyjólfur Júlíus Stefáns-son, bóndi og organisti. Þau eru bæði látin.

Kristinn lauk stúdentsprófi frá Menntaskólanum að Laugarvatni 1967. Kristinn útskrifaðist sem Cand. med. frá Háskóla Íslands 1976. Almenn lækningaleyfi á Íslandi fékk hann árið 1978 og í Svíþjóð 1982. Hann fékk sérfræðingsleyfi í barnalækningum í Svíþjóð 1983 og á Íslandi sama ár. Starfsvettvangur hans hefur síðan verið heimilislækningar á Akureyri frá árinu 1985.

Kristinn gekk í St. Jóhannesarstúkuna Rún 1996. Í Rún hefur hann gegnt embættum V.Estv., Vl., L. og Vm.

Fyrri eiginkona Kristins var Valgerður Hrólfsdóttir en hún lést árið 2001. Áttu þau 3 börn. Seinni eiginkona Kristins er Kristín Sóley Árnadóttir og á hún 3 börn. Sam- eiginlega eiga þau 7 barnabörn.



Werner Rasmussen 85 ára

Werner Rasmussen, R&K, varð 85 ára 26. febrúar sl. Af því tilefni færði Kristinn Guðmundsson, St.Sm., honum blóm og kveðjur fyrir hönd Vals Valssonar SMR. Hér á myndinni eru þau hjónin Werner og Kristín Sigurðardóttir.

Heyrnartæki sniðin að þínum þörfum



HEYRNARSTÖÐIN

Læknastöðin, Kringlunni • Sími 568 7777 • heyrnarstodin.is

Skjalasafn Reglunnar



Skreyttur matseðill Háaloftsfagnaðar 5. nóvember 1949. (Skjalasafn Reglunnar).

Háaloftsfagnaðir í Austurstræti

Eins og áður hefur verið fjallað um í Frímúranum, 2. tbl., 11. árg., var innréttað húsnæði fyrir kaffistofu frímúrara í húsi Nathan og Olsen við Austurstræti. Að þessu stóð félags-

skapur frímúrarabæðra sem kallaði sig Háaloftsbæður.

Svokallaðir Háaloftsfagnaðir voru haldnir á hverju ári 1945 til 1949 að báðum árum meðöldum og tvisvar á

árunum 1947 og 1949. Bókhald Háaloftsins 1940-1950 er í skjalasafni Reglunnar, einnig þáttökulistar Háaloftsfagnaða. Dæmigert var að á Háaloftsfagnaði væru 35-40 bæður og

systur samtals. Þessar samkomur voru til viðbótar systrakvöldum sem voru mun fjölmennari. Þegar starfsemi frímúrara flutti úr húsnæðinu við Austurstræti í frímúrarahúsið við Borgartún var lokið sögu Háaloftsins á vegum frímúrara.

Hér verður fjallað nánar um Háaloftsfagnaðinn 5. nóvember 1949 sem virðist hafa verið sá síðasti. Safnast var saman á Háaloftinu. Eftir ræðu-höld og fordrykk var haldið niður í borðsal á fimmtu hæð. Þar var borinn fram kjarngóður margrétta kvöldverður. Drykkjarföng voru margvísleg og hafa eflaust átt vel við rétti matseðils.

Fyrsti réttur var rækjuhristingur og þar með var drukkin *dögg*.

Síðan kom konungleg kúnstsúpa og fylgdi drykkurinn *bragð*.

Þar eftir voru fram bornir spergilhnúðar og fylgdi *lögg*.

Fjórði réttur var rjáfurrreyktur hryggur sem var skolað niður með *veig*.

Þá komu aldin í jökulbræðing, þar með skenkt *skál*.

Við lok borðhalds voru 10 dropar og *dreitill*. Kaffi var drukkið í hátíðasal.



Dagskrá Háaloftsfagnaðar, líklega 5. nóvember 1949. (Skjalasafn Reglunnar).

Eftir þetta var dans á Háaloftinu og þá í boði *dropi* og *dreggjjar*.

Samkomunni lauk svo með nætur-snarli.

Því miður er ekki ljóst hvaða drykki hin ágætu íslensku drykkjaföng tákna. Varðveitt bókhalð Háaloftsins er ekki nógu nákvæmt til að upplýsa hvað var keypt til drykkjar.

*Halldór Baldursson,
Skjalavörður Reglunnar.*



Grand

RÁÐSTEFNUR OG VEISLUHÖLD

Hjá Grand Hótel Reykjavík leggjum við okkur fram um að bjóða bestu og tæknilega fullkonnustu ráðstefnuaðstöðu á landinu.

Á hótelinu er frábær aðstaða fyrir 6–450 manna ráðstefnur, 14 funda- og veislusalir og aðstaða fyrir stórsýningar og stórar og smáar veislur. Fjarfundir og beinar útsendingar.

Grand Hótel Reykjavík / Sigtúni 38 / 105 Reykjavík
Sími 5148000 / Fax 5148030 / www.grand.is / radstefnur@grand.is


Grand
HÓTEL
REYKJAVÍK

Rannsóknarstúkan Snorri færir bókasafni Reglunnar tölvubúnað

Í samtölum embættismanna í St. Jóh. st. Snorra við yfirbókavörð Reglunnar, br. Trausta Laufdal Jónsson, hefur komið fram að mikil þörf væri á nýjum tækjabúnaði í bókasafn Reglunnar til að auðvelda bræðrum rannsóknarvinnu sína. Sérstaklega var sjónum beint að búnaði sem nýtist við lestur og skoðun á rafrænum skjölum.

Við stofnun Rannsóknarstúkunnar árið 2010 færði YAR, br. Pétur Esrason R&K, stúkunnar mikið safn geisladiska með skönnuðu efni sem Reglunni hafði borist að gjöf frá dönsku Frímúrarareglunni. Aðgangur að efni á þessum diskum er vandkvæðum bundinn í dag og mikil vöntun á búnaði til að afrita og nýta sér þessi gögn til rannsóknarstarfa hér á Íslandi.

Einnig eru nú í eigu bókasafnsins þúsundir titla af rafrænu efni sem veita þarf bræðrum aðgang að. Bóka-verðir Reglunnar bíða því eftir að svona búnaður verði settur upp.

Því varð úr að Rannsóknarstúkan Snorri ákvað, með leyfi Fjárhagsráðs, að fjárfesta í vélbúnaði og hugbúnaði sem nýst gæti bókasafninu. Búnaður

þessi er nánar tiltekið öflug tölva með miklu geymsluplássi og minni til varðveislu á skönnuðum skjölum. Tveir stórir skjáir fylgja tölvunni þar sem hægt er að hafa nokkur skjöl opin samtímis við rannsóknir og vinnu.

Tölvunni fylgir mikilvægur hugbúnaður til rannsókna, ritvinnslu og myndvinnslu auk forrita til að lesa og opna ýmis rafræn skjöl.

Mögulegt verður að breyta skönnuðum skjölum enskra og norræna bóka og skjala í rafrænan texta og þannig hægt að vinna beint með texta skjalanna og leita í skjölunum, sem annars væri ómögulegt ef skjöl eru aðeins til á myndrænu formi.

Markmiðið er að hin höfðinglega gjöf til stúkunnar árið 2010 verði komin á rafrænt form í nýjum búnaði á árinu 2016 og þannig aðgengileg öllum bræðrum. Ennfremur að það rafræna efni í eigu bókasafnsins sem bíður birtingar komist sem fyrst í notkun.

Búnaður þessi verður á bókasafni Reglunnar í Reykjavík og þar opinn öllum bræðrum við störf sín. Hægt verður að hlusta á tal og tónlist með

heyrnartækjum og því opnast nýir möguleikar á vörslu og rannsóknum á tónlist sem tengist starfinu.

Búnaður þessi verður afhentur bókasafninu á næstu dögum.

Rannsóknarstúkan Snorri lítur á það sem eitt af sínum höfuðmarkmiðum að hvetja bræður til rannsóknarstarfa og gera þeim það kleift með betri aðgangi að gögnum í eigu Reglunnar.

Kaupin á þessum búnaði er liður í því starfi stúkunnar, en þau eru fjármögðuð með félagsgjöldum þeirra bræðra sem skráðir eru félagsmenn í stúkunnari.

*Árni Gunnarsson,
Stólmeistari St. Jóh.st. Snorra*

ÚTFARARSTOFA ÍSLANDS

Auðbrekku 1, Kópavogi ÚTFARARÞJÓNUSTA SÍÐAN 1996



ALÚÐ • VIRÐING • TRAUST

Áratuga reynsla

Vaktsími:

581 3300 & 896 8242

www.utfarin.is

Allan sólarhringinn



Sverrir
Einarsson



Kristín
Ingólfssdóttir

ÚTFARARSTOFA HAFNARFJARÐAR

Flatahraun 5a • www.utfararstofa.is • Símar: 565 5892 & 896 8242



Ólafur Ágúst Ólafsson – minning

Fyrir rúmum 58 árum knúði Þórarinn Guðmundsson fiðluleikari dyra fyrir mína hönd og okkar beggja á Frímúrarahúsinu, þá við Borgartún. Dyrnar opnaði hár, tiltölulega ungur maður og bauð okkur velkomna.

Ég hugaði svolítið að þessum ókunna manni, hann var vel rúmlega meðalmaður á hæð, auðsjáanlega vel á sig kominn og spengilegur, líklega einhvers konar útivistarmaður, en mundi útlítið og framgangann segja satt um ákveðinn, traustan og sniðfastan mann? Það varð tíminn að leiða í ljós, en mér fannst strax það vel geta verið.

Við Ólafur Ágúst Ólafsson áttum fyrir höndum samveru margra ára í Jóhannesarstúkunni Mími, þar sem hann var fyrst varaembættismaður en síðar Siðameistari stúkunnar og rækti það starf með eðlislægri reisu, kunnáttu, festu og hógvæð, á þann veg að fyrir mér hefur framgangann hans og embættisfærsla þau árin verið viðmið sem ég hef alla tíð borið aðra slíka við.

Ólafur Ágúst var á síðustu árum elsti frímúrarinn að félagsárum í Reglunni og það sem einnig var orðið óvenjulegt, félagi í tveimur Reglum, því að hann gekk í stúkuna Eddu 26 ára gamall 1948 meðan hún var enn stúka innan dönsku Reglunnar og var því viðstaddur stofnun hinnar íslensku Reglu 1951 og tveim árum síðar búinn að ávinna sér traust til að verða stofnfélagi hinnar fyrstu stúku sem stofnuð var í íslensku Reglunni.

Við Ólafur Ágúst áttum langa samvinnu og vináttu innan Reglunnar, þ.m.t. samvinnu sem starfsmenn og embættismenn Reglunnar og Landsstúku hennar allt til þess að hann lét af embætti og vera hans á fundum strjáláðist aldurs og heilsu vegna.

Nú við leiðarlok flyt ég Ólafi Ágústi Ólafssyni þakkir Frímúrarareglunnar á Íslandi fyrir margþætt ábyrgðarstörf á Reglunnar vegum í áranna rás og hnökralaust samstarf og góðar óskir um farsæla vegferð þeirra leiða, sem nú liggja fyrir honum.

Við Ólafur Ágúst áttum ekki samfélag í einkalífi, en vorum þó nágrannar um margra ára skeið, en ég vissi hins vegar vel hvaðan útivistarútlítið



Ólafur Ágúst Ólafsson, R&K.

var ættað því að bæði var hann áhugamaður um golfþróttina og ötull iðkandi hennar um mjög langt árabíll og ég vissi ekki betur en að hann þætti rúmlega liðtækur við veiðiskap.

Ólafur stundaði verslun það ég

best veit alla tíð við heild- og innflutningsverslun fjölskyldu sinnar, en hin síðustu ár sem eigandi og stjórnandi innflutnings- og smásöluverslunar í tæknigeira, sem staðsett var að Rauðarárstíg 2 í Reykjavík.

Við Ólafur Ágúst áttum margt samtalið um hin margvíslegustu efni svo sem um málefni og þróun reglu okkar og vorum ekki alltaf sammála um framgang eða leiðir en alltaf á sama máli um óskir og lokamark. Í hinum almennu málum lífsins og tilverunnar vorum við æði oft gagnstæðrar skoðunar, þó ekki alltaf, og víst veit ég að hann gat verið ekki aðeins beinskeyttur heldur og harðskeyttur, en mér reyndist hann alltaf málefnalegur, fastur fyrir en sanngjarn.

Leiðir skilur um sinn og þá þakka ég langa samveru, sem aldrei bar skugga á og óska Ólafi Ágústi alls velfarnaðar, Sigurveigu konu hans og öðrum ástvinum votta ég samúð mína.

Einar B. Birnir.



**Minningarkort
bræðranefndar fást
á www.frmr.is**

Munir frá Minjasafni

Litla Kjarvalsmyndin

Minjasafnið geymir margt málverka eftir marga listamenn úr röðum frímúrara. Sum þessara málverka eru til sýnis víða um Regluheimilið í Reykjavík, sum eru í geymslu. Eitt þessara málverka er lítil mynd eftir Jóhannes S. Kjarval. Lengi vel var hún uppi á vegg í biðsalnum þar sem auglýsingatöflur St. Jóhannesarstúknanna eru, en hefur nú vikið fyrir ljósmyndum og er uppi á vegg inni í Stólmeistaraherberginu. Um þessa mynd segir í hinni gömlu sýningarskrá Minjasafnsins, sem rituð var af br. Sveini Kaaber: „Hún sýnir ungróður,

meðbróður og meistara.“

Ódæll, en hjartalag gott

Þar segir br. Sveinn Kaaber einnig frá því hvernig það atvikaðist að þessi mynd komst í eigu Reglunnar og það bæði fróðleg og skemmtileg lesning, en sá kaffi er númer 462 í gömlu sýningarskránni. Þar segir meðal annars frá því að Kjarval gekk í Regluna og fékk 1. stig einhvern tíma fyrir 1930, hefur þá gengið í St. Jóhannesarstúkuna Eddu. Síðan tók hann 2. stig, en ekki fleiri. Af frásögninni er ljóst að br. Jóhannes Kjarval hefur verið fremur ódæll

bróðir í Reglunni þann stutta tíma sem hann sótti fundi og líklega hafa þau ekki átt skap saman, ef svo má að orði komast, hann og Reglan. Hins vegar ber frásögn br. Sveins Kaaber það með sér að hjartalag Kjarvals hefur verið gott og hreint ekki ólíkt því sem frímúrarar stefna að í starfi sínu.

Í frásögninni kemur fram að einhverju sinni hafi verið talað yfir Kjarval og hann fengið ákúru, það gerði Ludwig Kaaber, faðir br. Sveins. Því lauk þannig: „Ég kann nú ekki alveg söguna um það hvernig þetta fór, en Kjarval hætti að mæta og var

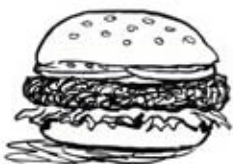


TEXASBORGARAR

TILBOÐ FYRIR FRÍMÚRARA

Texasborgari með frönskum 1.000 kr.
Til að taka með eða borða á staðnum.
Leyniorðið: Frímúrari

Frímúrurum líkar við Texasborgara!



Texasborgarar - Grandagarði 11 - 101 Reykjavík
Sími 517-3130. magnusingi@gmail.com
Texasborgarar.is og við erum á Facebook

Tíð andlát ástvinar

Mergætni, hlýja og virðing




Ísleifur Jónsson **Steinunn Magnúsdóttir**
Útfararstjóri Útfararþjónusta
Farsími 821 5353 Farsími 861 3441

ÚTFARARSTOFA
UTR
REYKJAVÍKUR

Álfheimum 35, 104 Reykjavík
Sími 553 5353 og 821 5353
www.usr.is
isleifur@usr.is
Þjónusta allan sólarhringinn



Með þessari mynd greiddi Kjarval inntökugjaldið í Frímúrararegluna.

það gert í mestu vinsemd, því að pabbi hélt að hann hefði ekki gagn af því að vera hjá okkur í Reglunni sem starfandi frímúrari,“ segir br. Sveinn Kaaber.

Greiðsla fyrir inntökugjaldið

Síðan segir: „Kjarval gaf okkur þessa mynd og það var talið að hún hafi verið greiðsla fyrir inntökugjaldið hans, því hann var auðvitað blankur, blessaður karlinn.“ Ekki kemur fram hvenær Kjarval kom með myndina, en eins og frímúrarar sjá fljótt er óhætt að segja útilokað að það hafi gerst fyrir en eftir að hann gekk í Regluna svo inntökugjaldið hefur líkast til ekki verið staðgreitt við inngönguna.

Gestirnir leystir út með gjöfum

Niðurlag frásagnar br. Sveins Kaaber ber vott um að honum hefur verið hlýtt til Kjarvals: „Bróðir

Kjarval var ákaflega elskulegur maður og góðgjarn. Eitt sinn skaut hann skjólshúsi yfir Kaj Millner, sem var hálfbruglaður Dani hér í bænum, sonur Millners slátrara. Kjarval hafði þá fengið inni í listamannahúsi uppi á Skólavörðuholti. Ég held það hafi verið þar sem Guðmundur Einarsson frá Miðdal var með leirbrennslu. En þeir bjuggu sem sagt saman, Kjarval og hann. Og eitt sinn segir Millner að hann vilji halda veislu. „Allt í lagi, þú mátt það,“ sagði Kjarval, „en ég ætla nú ekki að taka þátt í veislunni, ég fer út og þú getur verið hér til morguns.“ Svo var þar geysilega mikil veisla og þegar Kjarval kom heim þá var Millner búinn að leysa út gestina með gjöfum og það voru málverkin hans Kjarvals.

Millner kveikir í húsinu

Nokkru seinna var Millner búinn

að lesa grein um bruna í leikhúsi á Spáni. Þegar sýningin stóð sem hæst kviknaði í leikhúsinu, járntjaldið féll niður og leikhússtjórinn gekk fram fyrir tjaldið og sagði: „Ég ætla að biðja ykkur að ganga út því það er kviknað í húsinu.“ Menn klöppuðu og héldu að þetta væri grín, en það endaði með skelfingu því þegar eldurinn breiddist út þá fórust þar 100 manns. Þetta þótti Millner ákaflega skemmtileg saga svo hann fer og kveikir í listasafninu þar sem Kjarval bjó og gengur inn til Kjarvals og segir: „Húsið brennur.“ „Hvaða helvítis vitleysa, láttu ekki svona,“ sagði Kjarval. Og enn kemur hann inn og segir: „Húsið brennur, Kjarval.“ Og þá þaut Kjarval upp og náð var í slökkviliðið og allt var í vitleysu. Og eftir það var Millner sendur heim til Danmerkur.“

 <p>TENGIR - framtíðin er ljós www.tengir.is</p>	 <p>Kaldbaksgötu 1, Akureyri</p>	 <p>www.kjarnafoedi.is</p>
 <p>www.bananar.is</p>	 <p>ISPAN HE. EINANGRUNARGLER AKUREYRI</p>	  <p>Þínar þarfir - okkar þjónusta. www.holdur.is</p>
 <p>Útrás Smiðja - allt úr stáli - Sími 461 2911 - www.utras.is</p>	 <p>alltaf í stúdí!</p>	 <p>norlandair www.norlandair.is</p>
 <p>preben@thvottur.is</p>	<p>mbl.is</p>	
 <p>FMBS.IS S: 456 6330</p>	<p>Barði Öundurson Hafrafelli, Ísafirði Sími 892 0429</p>	
 <p>Grundarstíg 5 Sími 894 7584</p>	<p>Pípulagningarþjónusta Bolungarvíkur Hafnargötu 116, Bolungarvík Sími 893 4063</p>	
	<p>LOFT ORKA Í BORGARNESI EHF.</p>	 <p>SMÍÐJUVÖLLUM 6 AKRANES - Sími 431 3022</p>
 <p>RAFVERKTAKAR</p>		 <p>Akranesi</p>



VALITOR



TOPP DÚTLIT
-verkingar-
skiltagerð - sandblástursfilmur - bilamerkingar



MEITILL



Vörðufell
BYGGINGAVERKTAKAR
vordufell@simnet.is • vordufell.is



Minni-Borg, 801 Selfoss
S. 486-4408



Hjólbarðaðjónusta Magnúsar



Nesey ehf

PRICEWATERHOUSECOOPERS 
Selfossi



HÚSEY ehf.
Teikni- og verkfræðistofa

Sími: 898-9199 / Netf.: husey@internet.is

Vinnustofa: Austurvegi 4, Selfoss



PALL EGILS EHF.

Hrísholti 23, Selfossi
Sími 893 1223

**Akstur og flutningur
Hífi og slaka**



897-5908 854-1943 482-2389



Ábygg

Alhliða byggingaþjónusta

Sími 896 6624 • 482 2826



Ljósmynd: Jón Svavarsson

Valur Valsson, SMR, ásamt hinum tveimur nýju R&K. Sr. Bragi J. Ingibergsson til vinstri og Guðmundur Kr. Tómasson til hægri.

Tilkomumikil Stórhátíð Reglunnar

Stórhátíð Reglunnar var haldin 17. mars 2016 og það voru vel á þriðja hundrað bræður sem sóttu hana. Það er tilkomumikil sjón að sjá þrúðbúna bræður safnast saman á slíkum fundi og gleymist ekki þeim er slíkt sér og afar ánægjulegt að vera hluti af slíkri hátíð.

Á fundinum voru tveir bræður vígðir til R&K, br. Guðmundur Kr. Tómasson og br. Bragi Jóhann Ingibergsson. Eins og fram kom á fundinum eru til slíkra ábyrgðarverka valdir þeir bræður sem sýnt hafa mikinn starfskraft og vilja til að vinna Reglunni allt það gagn sem þeir geta. Val þessara bræðra sýndi að vel var að verki staðið líkt og endranær. Þá var tilkynnt um breytingar á embættisskipan innan Reglunnar, en

nánari upplýsingar um þær er að finna hér á næstu síðum.

Skýrslur um störf Reglunnar voru fluttar af bræðrum úr ædstu stjórn Reglunnar, þ.m.t. Kristjáni Sigmundssyni FHR sem staðfesti að fjárhagur Reglunnar er með miklum ágætum. Óvænt fékk Kristján kveðju frá nafna sínum, Kristjáni Jóhannssyni, í formi söngsins „Jeg elsker dig“ áður en upplestur um fjárhaginn hófst. FHR þakkaði sérstaklega fyrir þá kveðju.

SMR, Valur Valsson, ávarpaði bræðurna á fundinum og óskaði nýjum R&K til hamingju með tímamótin. Hann lét þess jafnframt getið að þó kröfurnar til þessara bræðra, hefðu verið miklar mættu þeir búnast við enn frekari kröfum sem þeir myndu örugglega standast. Þá flutti ÆKR

Reglunnar, Örn Bárður Jónsson, frábæra ræðu þar sem orðið embætti var m.a. skoðað frá ýmsum hliðum sem allar voru mjög áhugaverðar. Sr. Örn Bárður hefur nú flutt sig um set og þjónar prestakalli í Noregi. Norðmenn hafa því fengið styrkan liðsmann í sinn hóp.

Bróðurmáltíðin var að venju til mikillar fyrirmyndar og höfðu síðameistarar, sem báru hita og þunga dagsins, unnið frábært starf. Maturinn var einstaklega góður og var kryddaður með söng og ávörpum. Þetta var fundur sem gladdi alla er hann sátu.

*Ingvar Hjálmarsson
Fjölvi*



Ljósmynd: Jón Svavarsson

Venju samkvæmt var borðhaldið á Stórhátíð hið glæsilegasta og ekki spillti fyrir að sjá glæsilegt mannval við hvert borð.



Ljósmynd: Jón Svavarsson

Valur Valsson, SMR, ásamt þeim sr. Braga J. Ingibergssyni, sr. Erni Bárði Jónssyni, fyrrverandi Æðsta kennimanni, sr. Vigfúsi Þór Árnasyni, Æðsta kennimanni, og sr. Kristjáni Björnssyni.



Ljósmynd: Jón Svavarsson

Hinir nýju R&K, Guðmundur Kr. Tómasson og sr. Bragi J. Ingibergsson, þökkuðu fyrir sig í borðhaldinu á Stórhátíð.



Ljósmynd: Jón Svavarsson

Hvað væri borðhaldið og raunar Stórhátíð án vaskra bræðra á borð við þá þessa?

Frá Stjórnstofu

Eftirtalдар breytingar urðu á skipan embætta í Æðstu stjórn Reglunnar og í Landsstúku Frímúrarareglunnar á Íslandi, Stúartstúkunni á Akureyri og ráðum Reglunnar á Stórhátíð 17. mars 2016:

1. Hæstupplýstur br. R&K r.k. Örn Bárður Jónsson er hér með leystur frá embætti ÆKR vegna breyttrar búsetu.
2. Hæstupplýstur br. R&K r.k. Vigfús Þór Árnason er hér með skipaður ÆKR, jafnframt er hann leystur frá embætti SÆK.
3. Hæstupplýstur br. R&K r.k. Kristján Björnsson er hér með skipaður SÆK, jafnframt er hann leystur frá embætti St.Km.
4. Hæstupplýstur br. R&K r.k. Pétur Kjartan Eyrason sem náð hefur hámarksaldri embættismanna er hér með leystur frá embætti YAR.
5. Hæstupplýstur br. R&K r.k. Kristján Jóhannsson er hér með skipaður YAR, jafnframt er hann leystur frá embætti MBR.
6. Hæstupplýstur br. R&K r.k. Guðmundur Kristján Tómasson er hér skipaður til að gegna embætti MBR.
7. Hæstupplýstur br. R&K r.k. Bragi Jóhann Ingibergsson er hér með skipaður til að gegna embætti St. Km., jafnframt er hann leystur frá embætti Yf.Km.

Landsstúkan, embættisskipan:

8. Háttupplýstur br. r.p. Kjartan Örn Sigurbjörnsson er hér með skipaður til að gegna embætti Yf. Km.
9. Háttupplýstur br. r.p. Jónas Þórisson er hér með skipaður Söngstjóri til Stórhátíðar 2019.

10. Háttupplýstur br. r.p. Arnbjörn Arason er leystur frá embætti Sm. að eigin ósk.
11. Upplýstur br. Árni Gunnarsson er leystur frá embætti Sm. að eigin ósk.
12. Upplýstur br. Þórður Jónsson er leystur frá embætti Sm. að eigin ósk.
13. Háttupplýstur br. r.p. Snorri Magnússon er hér með skipaður til gegna embætti Sm.
14. Háttupplýstur br. r.p. Ásgeir Ásgeirsson er hér með skipaður til að gegna embætti Sm.
15. Upplýstur br. Hreiðar Örn Stefánsson er hér með skipaður til að gegna embætti Sm.
16. Hæstlýs. br. Aðalsteinn Árnason er hér með skipaður til að gegna embætti Sm.
17. Háttlýs. br. Ólafur Marteinn Óskarsson er hér með skipaður til að gegna embætti Sm.
18. Háttlýs. br. Sturlaugur Þór Halldórsson er hér með skipaður til að gegna embætti Sm.
19. Háttupplýstur br. r.p. Ólafur Rúnar Jónsson sem náð hefur hámarksaldri embættismanna er hér með leystur frá embætti A. Fh.
20. Upplýstur br. Guðmundur Baldursson er hér með skipaður A.Fh.
21. Háttupplýstur br. r.p. Jónas Helgason er hér með leystur frá embætti A.Ev. að eigin ósk.
22. Upplýstur br. Auðunn H. Ágústsson er hér með skipaður til að gegna embætti A.Ev.
23. Upplýstur br. Halldór Halldórsson er hér með skipaður til að gegna embætti A.Ev.

Stúartstúkan á Akureyri:

24. Háttupplýstur br. r.p. Magnús Ólafsson er hér með leystur frá starfi Stú.M. að eigin ósk.
25. Háttupplýstur br. r.p. Hreiðar

Hreiðarsson er hér með skipaður til að vera Stú.M.

26. Háttupplýstur br. r.p. Gylfi Jónsson sem náð hefur hámarksaldri embættismanna er hér með leystur frá embætti A.Km.
27. Upplýstur br. Sighvatur Karlsson er hér með skipaður til að gegna embætti A.Km.
28. Háttupplýstur br. r.p. Oddur Óskarsson sem náð hefur hámarksaldri embættismanna er hér með leystur frá embætti A. Sm.
29. Hæstlýs. br. Gunnar M. Guðmundsson er hér með skipaður til að gegna embætti A.Sm.
30. Hæstlýs. br. Ragnar Kristjánsson er hér með leystur frá embætti A. Sm. að eigin ósk.
31. Háttlýs. br. Gunnar Björn Þórhallsson er hér með skipaður til að gegna embætti A.Sm.
32. Háttupplýstur br. r.p. Reynir Kárason er hér með leystur frá embætti A.R. að eigin ósk.
33. Upplýstur br. Jón Eymundur Berg er hér með skipaður til að gegna embætti A.R.
34. Háttuppl. br. r.p. Ari Axel Jónsson er hér með leystur frá embætti A.Y. Stú. að eigin ósk.
35. Háttupplýstur br. r.p. Sveinn Árnason Bjarmann er hér með skipaður til að gegna embætti A.Y.Stú.

Ráð Reglunnar:

Fjárhagsráð

36. Háttupplýstur br. r.p. Hilmar Guðbjörnsson er hér með skipaður til að eiga sæti í Fjárhagsráði til Stórhátíðar 2018.
37. Upplýstur br. Guðmundur Baldursson er hér með skipaður til að eiga sæti í Fjárhagsráði til Stórhátíðar 2018.

Stúkuráð

38. Hæstuppl. br. R&K r.k. Guðmundur Kristján Tómasson hefur tekið sæti vara-Oddvita Stúkuráðs.
39. Háttupplýstur br. r.p. Jóhann Heiðar Jóhannsson er hér með skipaður til að eiga sæti í Stúkuráði til Stórhátíðar 2018.
40. Háttupplýstur br. r.p. Bergur Jónsson er hér með skipaður til að eiga sæti í Stúkuráði til Stórhátíðar 2018.
41. Háttupplýstur br. r.p. Guðbrandur Magnússon er hér með skipaður til að eiga sæti í Stúkuráði til Stórhátíðar 2018.
42. Upplýstur br. Daníel Ingi Arason er hér með skipaður til að eiga sæti í Stúkuráði til Stórhátíðar 2018.

Fræðaráð

43. Háttupplýstur br. r.p. Gísli Benediktsson er hér með skipaður til að eiga sæti í Fræðaráði til Stórhátíðar 2018.
44. Háttupplýstur br. r.p. Snorri Egilson er hér með skipaður til að eiga sæti í Fræðaráði til Stórhátíðar 2018.
45. Háttupplýstur br. r.p. Steinn G. Ólafsson er hér með skipaður til að eiga sæti í Fræðaráði til Stórhátíðar 2018.
46. Háttupplýstur br. r.p. Eggert Claessen er hér með skipaður til að eiga sæti í Fræðaráði til Stórhátíðar 2018.
47. Háttupplýstur br. r.p. Kristinn Ágúst Friðfinnsson er hér með skipaður til að eiga sæti í Fræðaráði til Stórhátíðar 2018.
48. Upplýstur br. Kristinn Tryggvi Gunnarsson er hér með skipaður til að eiga sæti í Fræðaráði til Stórhátíðar 2018.
49. Háttupplýstur br. r.p. Ólafur Ólafsson er hér með skipaður til að eiga sæti í Fræðaráði til Stórhátíðar 2018.



Ljósmynd: Jón Svavarsson

Styrktarráð

50. Upplýstur br. Flosi Sigurðsson er hér með skipaður til að eiga sæti í Styrktarráði til Stórhátíðar 2018.
51. Hæstlýsandi br. Skúli Skúlason er hér með skipaður til að eiga sæti í Styrktarráði til Stórhátíðar 2018.
52. Háttupplýstur br. r.p. Bragi Michaelsson er hér með skipaður til að eiga sæti í Styrktarráði til Stórhátíðar 2018.
53. Háttupplýstur br. r.p. Karl Alfreðsson er hér með skipaður til að eiga sæti í Styrktarráði til Stórhátíðar 2018.
54. Háttupplýstur br. r.p. Hans Kragh Júlíusson er hér með skipaður til að eiga sæti í Styrktarráði til Stórhátíðar 2018.

SVAFAR & HERMANN

Kvedja
útfararstofa

**Virðing,
reynsla
& þjónusta**

**Allan
sólarhringinn**

571 8222
Svafar:
820 3939
Hermann:
820 3938
Ingibjörg:
820 3937

WWW.KVEDJA.IS





SOL GRYNN

Hollir, ristaðir tröllahafnar



SÓLSKIN BEINT
Í HJARTASTAÐ

BARA ÞAÐ BESTA

SAGE



SIMMS



VEIÐIHORNID

VEIÐIHORNID • SÍÐUMÚLA 8 • 108 REYKJAVÍK • SÍMI 568 8410 • VEIÐIHORNID.IS